

ትምህርት አሥር

ኢሳይያስ 24-27

የመጀመሪያ ቀን

ኢሳይያስ 24

ጽዮን ፈሪሃ እግዚአብሔር ያደረገች ሴት ነበረች። ጌታን ከልቧ ትወዳለች። ልቧ ለእግዚአብሔር ቅዱስ መመዘኛ ክፍት ነበርና በዓለምም ሆነ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የምትመለከታቸውን ኃጢአቶች ለማስወገድ ትታገል ነበር። «እግዚአብሔር እንዴት እንዲህ ያለ የከፋት ተግባር እንዲቀጥል ይፈቅዳል?» ስትልም ታስባለች። ለምን እግዚአብሔር ኃጢአቶችን አጥፍቶ ጸድቃኑን አይሸልምም? ክፋት ከክፋዎች እየራቀ ጸድቃን የሚሠቃዩ የሚመስለው ለምንድን ነው? ጦርነቶች፣ በሽታ፣ ድህነት ረሃብና ሌሎችም በርካታ ችግሮች እየጨመሩ ናቸው። እግዚአብሔር ለምን ለእነዚህ ችግሮች መፍትሔ አይፈልግም?

1ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ከዚህ በላይ የተጠቀሱትን ዓይነት ጥያቄዎች ራስህን ወይም እግዚአብሔርን ጠይቀህ ታውቃለህ? ምላሽ አግኝተሃል? ምን የሚል? ለ) ኢሳይያስ 24ን አንብብ። ይህ ምዕራፍ ከእነዚህ ጥያቄዎች አንዳንዶችን ለመመለስ የሚረዳው እንዴት ነው?

እስካሁን ባካሄድነው የትንቢተ ኢሳይያስ ጥናት፣ ነቢዩ ኢሳይያስ ሦስት ዐበይት ጭብጦችን ደጋግሞ ገልጾአቸዋል። እነዚህም 1) ከኃጢአታቸው የተነሣ እስራኤልና ይሁዳ የሚጋፈጧቸው የወቅቱ መከራዎች፣ 2) በቅርቡ በይሁዳ እና በመካከለኛው ምሥራቅ አገሮች ላይ የሚፈጸመው የእግዚአብሔር ፍርድና 3) እግዚአብሔር የዓለምን ሁኔታ በመለወጥ ኃጢአተኛውን የሚፈርድበትና ጸድቁን የሚሸልምበት የመጨረሻው ዘመን ናቸው። በኢሳይያስ 13-23 ነቢዩ ይሁዳን ጨምሮ በዓለም ክፉ መሪዎች ላይ በማተኮር እግዚአብሔር እንዴት እንደሚፈርድባቸው ገልጾአል።

ቀጣዩ የትንቢተ ኢሳይያስ ዐበይት ክፍል ኢሳይያስ 24-27 ነው። እነዚህ ምዕራፎች በቀዳሚነት የሚያተኩሩት በመጨረሻው ዘመን ላይ ነው። እግዚአብሔር ታሪክን ወደ ፍጻሜው በሚያመጣበት ጊዜ የምድር ጉድለቶች ሁሉ እንደሚዳኙ አመልክቷል። ክፋት ሳይቀጣ የሚኖርባቸው ጊዜያት ያልፋሉ። እግዚአብሔር በዓለም ላይ የማይፈርድ የሚመስልባቸው ቀናትም ያልፋሉ። በዚያን ጊዜ ለከፋዎች ቅጣት፣ ለጸድቃን ደግሞ ሽልማት ይሰጣቸዋል። ኢሳይያስ ይህንን በግልጽ ለማሳየት ሁለት ከተሞችን ያነጻጽራል። የመጀመሪያዬቱ ከተማ ክፉ የሰው ልጅ ሥልጣኔ ከተማ ስትሆን፣ የመደምሰስ ዕጣ

ይቆያታል። ሁለተኛዬቱ ደግሞ ምንም ዓይነት የከፋት ተጽዕኖ የማይደርስባት ዘላለማዊት የእግዚአብሔር ከተማ ናት።

በዔድን ገነት ዘመንና በኢየሱስ ክርስቶስ መመለስ መካከል በሚገኘው የጊዜ ገደብ ውስጥ ያለን የእግዚአብሔር ሕዝብ ከፋት ድል የነሣ በሚመስልበት ዘመን ውስጥ እንገኛለን። ኢየሱስ ክርስቶስ እንዳለው፤ ወደ መጨረሻው ዘመን ከፋት እየባለ ይሄዳል (ማር. 13:1-27)። ነገር ግን ጻድቁ ፈራጅ ሁሉንም የሚያስተካክልበት ዘመን ይመጣል። ያንን ቀን መጠበቅ አለብን። አሁን ተስፋ ቆርጦ ከፋትን ከሚሠሩት ጋር መተባበር ማለት ኢየሱስ ክርስቶስ በሚመጣበት ጊዜ ፍርድን በምንቀበልበት ስፍራ ላይ ራሳችንን ማስቀመጥ ማለት ነው።

2ኛ ጥያቄ፡- ኢሳይያስ 24 አንብብ። (ሀ) እግዚአብሔር በፍርድ ወደ ምድር በሚመጣበት ጊዜ የሚከሰቱትን የተለያዩ ሁኔታዎች ዘርዝር። (ለ) እግዚአብሔር በሚፈርዳቸው ጊዜ በሰዎች ላይ የሚፈጸሙትን የተለያዩ ነገሮች ዘርዝር። በዚያን ጊዜ አንድ ሰው በምድር ላይ የነበረው ሥልጣን ሊረዳው ይችላል? እንዴት? (ሐ) እግዚአብሔር በሰዎች ላይ የሚፈርደው ለምንድን ነው? (ቁ. 5-6)። (መ) በቁጥር 14 «እነዚህ» የሚለው ምንን የሚያመለክት ይመስልሃል? ግለጽ። (ሠ) ለዚህ ራእይ ኢሳይያስ የሰጠው ምላሽ ምን ነበር? የዚህ ዓይነት ምላሽ የሰጠው ለምን ይመስልሃል? (ረ) ኢሳይያስ በዚያን ጊዜ ከእግዚአብሔር ፍርድ ማምለጥ እንደማይቻል ያሳየው እንዴት ነው? (ሰ) «በከፍታ ያለው» ሠራዊት ምንን የሚያመለክት ይመስልሃል? (ቁ. 21)። (ሸ) ፀሐይና ጨረቃ የሚያፍሩት ለምንድን ነው? ይህ በዚያን ጊዜ ስለሚሆነው የእግዚአብሔር ክብር ምን ያስረዳል? (ቀ) የዚህን ምዕራፍ ትምህርት በራስህ አገላለጽ በአንድ ዓረፍተ ነገር ጠቅለል አድርገህ ጻፍ።

1. መጭው የምድር አጠቃላይ ጥፋት (ኢሳ. 24:1-4)

መጽሐፍ ቅዱስ የሚጀምረው እግዚአብሔር ዓለምን እንደ ፈጠረ በመግለጽ ሲሆን፤ የሚያበቃውም እግዚአብሔር ያንኑ ዓለም አውድሞ ሌላ ዓለም እንደሚፈጥር በማሳየት ነው። በእነዚህ ሁለት ፈጠራዎች መካከል እንደምናውቀው የዓለም ታሪክ አለ። የመጀመሪያው ዓለም መች እንደተጀመረ ወይም አዲሱ ዓለም መች እንደሚፈጠር ላናውቅ እንችላለን። ነገር ግን እነዚህ ሁለት ክስተቶች በእግዚአብሔር የተወሰኑ መሆናቸውን እናውቃለን።

እግዚአብሔር ኃጢአት፤ ሞት፤ ኃዘን፤ ወይም ጥፋትና ጦርነት የሌለበትን «ፍጹም» ዓለም ከመፍጠሩ በፊት መጀመሪያ የፈጠረውን መደምሰስ አለበት። በዚህ ምዕራፍ፤ ኢሳይያስ እግዚአብሔር በዘመናት መጨረሻ አዲስ ምድር ከመፍጠሩ በፊት የመጀመሪያዋን ምድር የሚያጠፋበትን ሂደት ይነግረናል (ኢሳ. 65:17)። ነገር ግን በዓለም ላይ ፍርድን በማስተላለፉ ሂደት ውስጥ እንኳ እግዚአብሔር ልጆች

ለእነርሱ ያለውን ፍጹም ዕቅድ ተግባራዊ በሚያደርገው በእግዚአብሔር ታምነው ይኖራሉ።

ሀ. እግዚአብሔር በቁሳዊቷ ምድር ላይ የሚፈጽመው ተግባር። በትንቢቱ መጽሐፍ ሁሉ፤ የእግዚአብሔር ፍርድ እንደ ይሁዳና እንደ ባቢሎን በመሳሰሉት የዓለም ኃያላን ላይ በጥቅሉም በተለያዩ አገሮችና ከተሞች ላይ እንደሚመጣ እናነባለን። የፍርዱ አካል የከተሞቻቸውን መደምሰስ ያካትታል። አሁን ኢሳይያስ እግዚአብሔር በምድር ሁሉ ላይ እንደዚህ ዓይነት ፍርድ ስለሚያመጣበት ወቅት ተንብዮአል።

ኢሳይያስ ይህንን ክፍል «እነሆ» በሚለው የተለመደ አገላለጹ ያስተዋውቃል። ይህም ዐቢይ ትንቢት መናገር ሲጀምር የሚጠቀምበት ቃል ነው። ኢሳይያስ የእግዚአብሔርን ታላቅ ፍርድ ውጤት በመናገር ይጀምራል። ምድር ሁሉ ባዶ እና ባድማ ትሆናለች። ከተሞቿ፤ እርሻዎቿ በሙሉ ይወድማሉ። ይህ የሚሆነው በአንድ ወቅት በፈጠራት የመለኮታዊ ድምፅ ትእዛዝ ይሁን አይሁን የተገለጸ ነገር የለም። ምናልባትም በዓለም-አቀፍ ጦርነት ትጠፋ ይሆናል። ዛሬ በዓለም ውስጥ ባለው የኑክሊየር በምብ ሥልጣኔን ሁሉ የሚያወድም ጦርነት ሊቀስቀስ ይችላል። ሂደቱን ባናውቀውም ውጤቱን እናውቀዋለን። ምድሪቱ ሁሉ ባድማ ትሆናለች።

እግዚአብሔር ምድርን እንደ መኪና ይገለብጣታል። ሁኔታው ለመለየት እስከሚያስቸገር ድረስ ይመስቃቀላል። ይህ የሚሆነው እንዴት ነው? አሁንም የተገለጸ ነገር የለም። የኑክሊየር መሣሪያዎች በምድር ላይ የሚገኙትን ዕፅዋት ሁሉ የማውደምና ውኃን የመበከል ኃይል አላቸው። እንደ ዛፎችና ወንዞች ያሉትን የተፈጥሮ ሀብቶች አላግባብ መጠቀሙ ወይም መበከሉ በረሃማነትን ሊያስከትል ይችላል።

ወንበዴዎች በከተማ ወደ አንድ ሱቅ ዘልቀው በመግባት ያገኙትን ሁሉ እንደሚወስዱ፤ ምድር ትበዘበዛለች። በዓለም-አቀፍ ደረጃ ሕግና ሥርዓት ይፈራርሳል። ከዚህም የተነሣ የንብረት ማከማቻዎች ይወድማሉ፤ ሕንጻዎችም ይቃጠላሉ። ይህም የማኅበረሰቡን ኢኮኖሚ የሚያሽመደምድ ከፍተኛ የግድ የለሽነት ጥፋት ይሆናል። አሁንም ይህ ከስተት እንደሚደርስ ብቻ እንጂ እንዴት እንደሚደርስ የምናውቀው ነገር የለም።

ውኃ እንዳላገኘ ተክል ምድሪቱ ትጠወልጋለች። ምንም እንኳ አሁን አረንጓዴ ብትሆንም፤ ምድሪቱ ደርቃ ትጠወልጋለች። የትኛውም ዓይነት፤ እህል፤ ዛፍ፤ ወይም ዕፅዋት አይኖርም። ምድር ትቃጠላለች። የሚበላ ምግብ አይኖርም። ይህም በሚሊዮን ለሚቆጠሩ ሰዎች ሞት ምክንያት ወደሚሆነው የረሃብ ጠኔ ይመራል። ይህ የሚሆነው እግዚአብሔር የአየሩን ሁኔታ ስለሚለውጥ ይሆን? ለዎች

ዛሬችን በመቁረጣቸውና እግዚአብሔር ዝናብ እንዲዘንብ ያደረገባቸውን የተፈጥሮ ሕግጋት ስለሚለውጥ ይሆን? ይህ የሚሆነው ከባቢ-አየር በብክለት ስለሚጎዳ ይሆን? ወይስ እግዚአብሔር ከመቅጽበት ዝናብ ጠብ እንዳይል ያግድ ይሆን? አሁንም የምናውቀው ነገር የለም። ይሁንና፡ በታሪክ ውስጥ እንደምንመለከተው ብዙውን ጊዜ የእግዚአብሔር ፍርድ የሚመጣው ከሰዎች ክፉ ተግባራት የተነሣ ነው። ይህ ለመጨረሻውም ዘመን እውነት ሊሆን ይችላል።

የእግዚአብሔር ክፍተኛ ፍርድ ምድር ባሏ እንደምተባት መበለት ምርር ብላ እንድታለቅስ የሚያስገድዳት ይሆናል። (ጳውሎስ ከሰዎች ኃጢአት የተነሣ ምድር እንዴት እንደምትቃትት የሚገልጸውን በሮሜ 8:19-22 ተመልከት።)

ለ. እግዚአብሔር በምድር ባለው ሕዝብ ላይ የሚያደርገው ነገር። እግዚአብሔር በመጨረሻው ዘመን የምድርን ነዋሪዎች እንደሚበትን ተናግሮአል። ምናልባትም ኢሳይያስ ለአይሁዶች ከባቢሎን ግንብ በኋላ እግዚአብሔር ስላመጣው የመጀመሪያው ፍርድ እያስታወሳቸው ይሆናል (ዘፍጥ. 11:5-9)። በዓለም ሁሉ ሰዎች ያለ ቤትና ያለ መተዳደሪያ ከበታ ቦታ ሲቀበዘበዙ ይኖራሉ። በዚያን ጊዜ የሰውን ፊት አይቶ የማያዳላው አምላክ በሁሉም ላይ ፍርዱን ያመጣል። ይህ ፍርድ በተለይ በሕይወት ዘመናቸው ሁሉ ከቤተሰብ ውርሳቸው፣ ከጎሳዊ ወይም ብሔራዊ ቅርሳቸው፣ ከኢኮኖሚያዊ ብቃታቸው ወይም ከትምህርታቸው የተነሣ በከፍተኛ ደረጃ ላይ የቆዩትን ሰዎች የሚጎዳ ይሆናል።

ኢሳይያስ በሰዎች ሁሉ ላይ የሚመጣውን የመጨረሻ ፍርድ ለማሳየት ጥንድ ጥንድ እያደረገ አነጻጽሮአቸዋል።

ሀ. ካህኑና ተራው ሕዝብ

ለ. ጌታውና ባሪያው

ሐ. እመቤትዋና ባሪያዬቱ

መ. የሚሸጠውና የሚገዛው

ሠ. ተበዳሪውና አበዳሪው

ረ. ባለዕዳውና ዕዳ አስከፋዩ።

እያንዳንዱ የሕዝብ ቡድን የእግዚአብሔርን ፍርድ በእኩል ደረጃ ይቀበላል። አንዱ ከሌላው የተሻለ መብት አይኖረውም። ከፍርዱ የተነሣ፡ እግዚአብሔር ሰዎች አንዱን ከሌላው ለማበላለጥ የሚያሳዩትን ዝንባሌ አስወግዶ ሁሉም በእኩል ደረጃ ፍርዱን እንዲቀበሉ ያደርጋል።

3ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በዚህ የመጨረሻው ፍርድ እግዚአብሔር ሰውን ከሰው አያበላልጥም። ይህ አሁን በዓለም ውስጥ ከሚካሄደው የሚለየው እንዴት ነው? ለ) ይህ ስለ እግዚአብሔር ባሕርይ ምን ያስተምረናል? ሐ) ይህ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሰዎችን ልናስተናግድበት ስለሚገባው ሁኔታ ምን ያስተምረናል? (ገላ. 3:28 ተመልከት።

2. እግዚአብሔር በምድር ላይ ፍርዱን የሚገልጥባቸው ምክንያቶች (ኢሳ. 24:57)

4ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ኢሳይያስ ምድር በሕዝቧ እንደረከሰች ገልጾአል። ሰዎች፡ 1) በግብረ ገባዊ ረገድ፡ 2) በኢኮኖሚያዊ፡ 3) በሀብት አጠቃቀም፡ 4) በፖለቲካ፡ 5) በመንፈሳዊ ሁኔታ ምድርን የሚያረክሱባቸውን መንገዶች ዘርዝር። ለ) ራእ. 6፡ 8:6-21 አንብብ። በዘመን መጨረሻ በምድር ላይ የሚከሰቱ ነገሮች ምንድን ናቸው?

እግዚአብሔር መጀመሪያ ምድርን ሲፈጥር፡ ውብ ነበረች። በኋላ ኃጢአት ያስከተላቸው ጉድለቶች ሁሉ አልነበሩባትም። የምድር መንቀጥቀጥ፡ በሽታ፡ ሌሎችን እንስሳትና ሰዎችን የሚገድሉ እንስሳት አልነበሩባትም። ሁሉም እርስ በርሱና ከእግዚአብሔር ጋር በሰላም ይኖሩ ነበር። የአዳምና ሔዋን ኃጢአት ግን ይህንን ሁሉ ለወጠው። አረሞች በቅለው በምድር ላይ የመኖሩን ጉዳይ አስቸጋሪ አደረጉት። ይህም ብቻ ሳይሆን ምድር ራሷ በዐበይት አደጋዎች ትታረስ ጀመር። ድርቅ፡ ጎርቆ፡ የመሬት መንቀጥቀጥ፡ በሽታ፡ ወዘተ. . . ምድርን ይጎዳት ጀመር። እነዚህም በሰው ልጆች ሥቃይና ኃዘን ላይ ተጨመሩ።

ከዚህም በላይ አዳምና ሔዋን ለልጆቻቸው ሁሉ ያስተላለፉት የኃጢአት ተፈጥሮ ምድርን ያምሳት ገባ። ሰዎች መሬትንና የተፈጥሮ ሀብቶቿን እንደ መንከባከብ አላግባብ መጠቀማቸውን ተያያዙት። አሁንም በእኛ ይኸው ተግባር እንደቀጠለ ነው። ሰዎች ተግባራቸው ምድርን እንዴት እንደሚጎዳ ሳያስቡ ዛሬችን ይጨፈጭሉ። ወዲያውም አረንጓዴው መሬት ወደ በረሃማነት ይቀየርና የዝናብ አወራረድ ይዛባል። ፋብሪካዎችና ተሽከርካሪዎች አካባቢያዊ ብክለትን ያስከተላሉ። ይህም ሰዎች የሚተነፍሱትን አየርና የፅዕዋትን የማደግ ብቃት ይተናኮላል። የሰዎች ኃጢአተኝነት የበሽታውን መስፋፋት አባሰው። እንደ ኤድስ በመሳሰሉ በግብረ ሥጋ በሚተላለፉ በሽታዎች በዓለም ላይ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎች ተጠቅተዋል።

እግዚአብሔር ስለ መጨረሻው ዘመን በትንቢት እንደተናገረው፡ የሰው ልጆች ኃጢአት ቅጥ ስለሚያጣ ሞላዋ ዓለም (ቁሳዊ) እና ሕዝቧ (ግብረ ገባዊና ማኅበራዊ) ለርኩስት ይዳረጋሉ። በሽታ የተጠናወታቸው ስለሚሆኑ እግዚአብሔር የሚያደርገው ነገር ቢኖር ጥፋትን ማምጣት ብቻ ይሆናል። ይህም ገበሬዎች የሙዝ እርሻቸውን

ለማዳን በበሽታ የተጠቁትን ሙዞች እንደሚያስወግዱ ማለት ነው። እግዚአብሔር ሰዎችን ስለሚከተሉት ጉዳዮች ይወቅሳቸዋል።

1) ሰዎች እግዚአብሔር የዓለምን እንቅስቃሴ የመሠረተባቸውን ሕግጋት ወደ ጎን ይገፉታል። በብሉይ ኪዳን ዘመን አይሁዶች እግዚአብሔር በሙሴ አማካኝነት የሰጣቸውን በጽሑፍ የሰፈረ የእግዚአብሔር ቃል ወደ ጎን ገፍተውታል። ይህም የእግዚአብሔርን ፍርድና የሕዝቡን መደምሰስ አስከትሏል። ይሁንና፥ በመጨረሻው ዘመን ይኸው ሥርዓት አልበኝነት ይቀጥላል። እግዚአብሔር ቃሉ በሕዝቡ ልብ ሁሉ ላይ እንደተጻፈ ተናግሮአል። በጽሑፍ የሰፈረውን የእግዚአብሔርን ቃል ያላነበቡ ሰዎች እንኳ እግዚአብሔር በልባቸው ውስጥ የጻፋቸውን ሕግጋት ሆን ብለው አፍርሰዋል (ሮሜ 1:18-23፤ 2:11-16)።

2) በተጨማሪም የዘላለሙን ቃል ኪዳን አፍርሰዋል። ይህ ምናልባትም እግዚአብሔር በአዳም ልብ ውስጥ ያስቀመጠውንና ለትውልዶቹ ሁሉ የተላለፈውን ሕግ የሚመለከት ሊሆን ይችላል። ወይም ደግሞ አዲስ የሰው ዘር ከጀመሩት ኖሳና ትውልዱ ጋር እግዚአብሔር ያደረገውን ቃል ኪዳን የሚያመለክት ሊሆን ይችላል (ዘፍጥ. 9:8-17)። ምናልባትም ቃል ኪዳኑ የሰው ልጆች ለእግዚአብሔር ባርኮት ምላሽ በመስጠት በሥራቸው ሁሉ እግዚአብሔርን እንዲያከብሩ የሚጠይቅ ሳይሆን አይቀርም። ምክንያቱም የሰው ልጆች እግዚአብሔርን ባለማክበራቸውና ምድሪቱን ሁሉ በማርከሳቸው የእግዚአብሔርን ፍርድ ይቀበላሉ።

5ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ዘፍጥረት 9:1-17 አንብብ። እግዚአብሔር ከኖሳና ከሰው ልጆች ጋር ያደረገው ቃል ኪዳን ምን ነበር? ለ) ሮሜ 1:18-32 አንብብ። ይህ ከፍል የሰው ልጅ ቀስ በቀስ በኃጢአት መውደቁን እንዴት ያሳያል?

3. የእግዚአብሔርን በምድር ላይ ፍርዱን የማምጣቱ ውጤት (ኢሳ. 24:6-13)

ሀ. ከነዋሪዎቹ የተነሣ ምድር ተረግማለች (ቁ.6)

እግዚአብሔር በአጽናፈ-ዓለሙ ውስጥ የሳቢያና ውጤት አሠራርን ሕግ ቀርጾአል። የምንዘራውን (ሳቢያ) እናጭዳለን (ውጤት) (ገላ. 6:7-9 ተመልከት)። ይህ በተፈጥሮአዊ ዓለም ውስጥ ይከሰታል። አንድ ገበሬ የሰንዴን ዘር የሚጠብቀው ከዘራው አንጻር ነው። ሰዎች ምድርን ባይንከባከቡና ዛፎችን ሁሉ ቢቆራርጡ አካባቢው ጤና ሊያጣ ይችላል። ይህም አየሩን የማዛባት፥ በረሃማነትን የማስፋፋት፥ ወዘተ... አደጋ ሊያስከትል ይችላል። ይህ ደግሞ በግብረ ገባዊና በመንፈሳዊ ጉዳዮችም እውነት ነው። አንድ ሰው ግብረ ገባዊነት የጎደለው አሳብ

በሚዘራበት ጊዜ፤ ኢ-ግብረ ገባዊ ተግባራትን ያጭዳል። የዚህም ፍሬ የቤተሰብ መፈራረስ፤ የበሽታ መዛመት፤ ወዘተ... ይሆናል።

ምንም እንኳ ዛሬ ጎብረተሰቡና አገሮች ከዘፋት ዘር የተነሣ የማኅበረሰቡን መፈራረስ ብንታዘብም፤ በመጨረሻው ዘመን ይኸው ክፋት እየጨመረ መሄዱ የማይቀር ነው። እግዚአብሔር በምድር ላይ የመጨረሻ ፍርዱን በሚያመጣበት ወቅት የሰው ልጆች የእግዚአብሔርን ተፈጥሮአዊና የተወሰኑ ፍርዶች ይጋፈጣሉ። ኢሳይያስ ይህንን ምድርን የሚበላ መርገም ሲል ጠርቶታል። ኢሳይያስ ይህንን የተናገረው የመጀመሪያውን የምድር መረገም በማስታወስ (ዘፍጥ. 3:17-19) እና ይህም የዚያ መርገም ፍጻሜ እንደሆነ በመገንዘብ ሊሆን ይችላል። (የእግዚአብሔር መርገም ምን ምን እንደሚያካትት ለመረዳት ዘዳግም 28:15-48፤ 29:19-28፤ ዘኁል. 26:14-45 ተመልከት።) የእግዚአብሔር መርገም ከክፉ ሥራቸው የተነሣ የዓለምን ዜጎች ለመፍረድ የሚወስደው ቁርጥ አቋም ነው። ይሁንና፤ እግዚአብሔር በሕዝቡ ላይ ፍርዱን የሚያመጣው ያለ ምክንያት አይደለም። ይህ ለሕዝቡ ኃጢአት የሚሰጠው ቀጥተኛ ምላሽ ነው። ሕዝቡ እግዚአብሔርን ችላ ብለውታል። ቃሉን አይታዘዙም። ስለሆነም፤ የተግባራቸውንና የበደላቸውን ፍሬ ይቀምሳሉ። በመሆኑም በምድር ላይ እጅግ ከፍተኛ የሆነ የእግዚአብሔር ፍርድ ይወርዳል።

እንግዲህ የመርገሙ ውጤት ምን ይሆን? ሰዎቹ ለመብላት የሚገደዱት መራራ ፍሬስ ምን ይሆን?

1. የምድር ነዋሪዎችና ምርቶች ይቃጠላሉ። ይህ ሁለት ነገሮችን ሊያመለክት ይችላል። በምድር ላይ ተፈጥሮአዊ ፍርድ ሊከሰት ይችላል። ሰዎች ምድርን አላገባብ ስለተጠቀሙ፤ የዓለም የአየር ሁኔታ ተዛብቶ የፀሐይ ትኩሳት ሊያይል ይችላል። ይህም ምድርን በማቃጠል ዕፅዋትን ሊያወድም ይችላል። (ሳይንቲስቶች በአዞን ማለትም እግዚአብሔር ምድርን ከፀሐይ ጨረሮች ለመከላከል ሲል ባስቀመጣቸው ጋዞችና አየር ውስጥ ስለተፈጠረው ቀዳዳ በከፍተኛ ደረጃ ይጨነቃሉ።) ከተሽከርካሪዎችና ከፋብሪካዎች በሚመጣው አካባቢያዊ ብክለት ምክንያት ይኸው ተከላካይ ጋዝ ከምድር ላይ ይወገድና የአየር መዛባት ይከሰታል የሚል ፍርሃት አላቸው። ይህ እግዚአብሔር ሰዎች እንዲንከባከቡት የሰጣቸውን ነገሮች አግባብነት በጎደለው መልኩ በመጠቀማቸው የሚደርስባቸው ፍርድ ይሆን?

ሆኖም ይህ እግዚአብሔር በመጨረሻ ኃጢአተኞችን በእሳት ለመቅጣት የሚያመጣውን ቀጥተኛ ፍርድ ሊያመለክትም ይችላል (2ኛ ጴጥ. 3:10-13፤ ራእ. 20:11-25 ተመልከት)። በሰዶምና ገሞራ

እንዳደረገው እግዚአብሔር እሳትን ከሰማይ ይልካል። በዚህም ሰዎችና ያመረቱት ሁሉ ይቃጠላሉ። ከሙታን መብዛት የተነሣ ርጥቂት ሰዎች ይቀራሉ። እግዚአብሔር በሚፈርድበት ጊዜ እንኳ ከሰዎች ቅሬታን ያስቀር ዘንድ ምሕረትን ያደርጋል።

2. ከእግዚአብሔር ፍርድ የተነሣ፤ ለሰው ልጆች ደስታን የሚያመጡ ነገሮች ይወሰዳሉ። ከፅዕዋት መውደም ሳቢያ እንደ ወይን ሁሉ፤ ከወይኑ የሚመጣውም ደስታ ይከስማል። ይህም ሰዎች የሚደሰቱባቸው የመጠጥ ማኅበራት እንደሚጠፉ ያመለክታል። ከበሮና መስንቆ (የጥንቱ ዘመን ዐበይት የሙዚቃ መሣሪያዎች) እየመቱ ሊደሰቱም ሆነ ሰክረው ሊጨፍሩ አይችሉም። የደስታ ድምፅ ይወገዳል።

3. የፈራረሰችው ከተማ ባድማ ሆና ትቀራለች። ኢሳይያስ የሚናገረው ስለ የትኛዋ ከተማ ነው? ባቢሎን? ኢየሩሳሌም? ወይስ ሌላ ከተማ? የምናውቀው ነገር የለም። ይህ የመጨረሻው ዘመን መግለጫ ስለሆነ፤ «ከተማ» የተባለችው ተምሳሌታዊ ናት። ይህም እግዚአብሔርን የሚቃወሙትን ከተሞችና ሥልጣኔዎችን ሁሉ የሚያመለክት ነው። እግዚአብሔርን መጀመሪያ የተቃወመች የባቢሎን ከተማ ነበረች (ዘፍጥ. 11)። በመጽሐፍ ቅዱስ ሁሉ ሰው እግዚአብሔርን የሚቃወምበትን ሁኔታ ለማመልከት የተጠቀሰች ታላቋ የባቢሎን ከተማም ነበረች። የዓለምን መድኅን የሰቀለች የኢየሩሳሌም ከተማም እንዲሁ።

በአዲስ ኪዳን ዘመን፤ አዲሶቹ የእግዚአብሔር ሕዝብ ማለትም ክርስቲያኖች መከራን የተቀበሉባት የሮም ከተማም ተጠቃሽ ናት። በታሪክ ሁሉ በወንጌሉ ላይ ከፍተኛ ተቃውሞ የደረሰው፤ የእግዚአብሔር ሕዝብ በከፍተኛ ደረጃ የተሰደደውና የላቂ የከፋት ተግባራት የተፈጸሙት በከተሞች ነው። ስለሆነም፤ ይህች የመጨረሻዬቱ «ከተማ» እግዚአብሔርን የሚቃወሙትን የመጨረሻ የዓለም መንግሥታት የምታመለክት ነች። በተጨማሪም፤ ሰዎች በእግዚአብሔር መንገድ ሳይሆን በራሳቸው መንገድ ለራስ ክብርና ኩራት የሚያከናውኗቸውን ጥረቶችም ያመለክታል። እነዚህም እግዚአብሔርን ከመታዘዝ ያፈነገጡ የዓለም ሥርዓቶች ናቸው።

6ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የከፋት ማዕከላት የሆኑትን ዘመናዊ ከተሞች ዘርዝር። ለ) እነርሱም የእግዚአብሔር ጠላቶች የሚሆኑት እንዴት ነው?

እግዚአብሔር የሌለበት ሕይወት የኋላ ኋላ ወደ ትርጉም-አልባነት መለወጡ የማይቀር ነው። ስላም፤ ደስታና ዓላማ የለውም። ወዲያውም ከፍፍልና ጦርነቶች ይነሣሉ። ሰዎች እርስ በርሳቸው ይጠፋፋሉ። ይኸው ዝንባሌ በመጨረሻው ዘመን ስለሚጨምር፤ በራስ-ጥፋትና

በእግዚአብሔር ፍርድ የሰው ልጅ ሥልጣኔ ይወገዳል። ይህም በአንዲት ከተማ መደምሰስ ተምሳሌትነት ተገልጾአል። በከተማዬቱ መደምሰስ ሰዎች የሚኖሩባቸው ቤቶች ይወድማሉ። በሮጅ ስለሚሰባበሩ፣ ነዋሪዎቹ ለጠላትና ለወንበዴዎች ይጋለጣሉ። (ይህ ባቢሎን ኢየሩሳሌምን ባወደመች ጊዜ ተግባራዊ ሆኗል። በመጨረሻው ዘመን ግን የበለጠ ይከፋል።)

በመጨረሻው ዘመን በቁላዊቷ ምድርም ሆነ በሁሉም አገሮች ውስጥ በሚኖሩት ሰዎች ላይ የሚከሰተውን ለማጠቃለል፣ ኢሳይያስ የወይራን ፍሬ መለቀም በምሳሌነት ይጠቀማል። የወይራ ዛፍ እንደ ዶቅማ ዓይነት ነው። ከቅርንጫፎቹ ላይ ትናንሽ ፍሬዎች ያሉት ሲሆን፣ አይሁዶች እነዚህን ፍሬዎች ሰብስበው የወይራ ዘይትን ለምግብነት፣ ዘይትን ደግሞ ለመብራት አገልግሎት ይጠቀማሉ። ፍሬ በሚደርስበት ጊዜ ዛፎቹን በማወዛወዝ ወይም በረዥም ዘንግ በመምታት ፍሬዎቹ ከምድር ላይ እንዲወድቁ ያደርጋሉ። ገበሬው ምንም ያህል ጊዜ ፍሬዎቹን ቢያወዛውዝም፣ የሚቀሩ የወይራ ፍሬዎች ይኖራሉ። በተመሳሳይ ሁኔታ፣ በዘመን መጨረሻ እግዚአብሔር ፍርዱን በሚያመጣበት ወቅት በምድር ሁሉ ከፍተኛ ጥፋት ይከሰታል። በምድር ላይ ከእግዚአብሔር የጽድቅ ቁጣ የሚያመልጥ አገር አይኖርም። ይህም ሆኖ፣ ቁጣው ፍጹም ጥፋትን አያስከትልም። አንዳንድ ዕዕዋትና አንዳንድ ሰዎች በምድር ላይ ይተርፋሉ።

7ኛ ጥያቄ፡- የመጨረሻው ዘመን በምድር ላይ ምን ዓይነት ባሕርያት እንደሚኖሩት ዘርዝር።

4. እግዚአብሔርን ለሚፈሩት የደስታ ባርኮት (ኢሳ.24:14-16)

የመጨረሻው ዘመን በእግዚአብሔር ጠላቶች ላይ ፍርሃትና ጥፋት የሚደርስበት ብቻ ሳይሆን፣ የእግዚአብሔር ሕዝብ በመፈታትና በበረከት እጩይታን የሚያገኝበት ጭምር ነው። ኢሳይያስ እግዚአብሔርን የሚፈሩትን ሰዎች ምላሽ በዚህ ክፍል ውስጥ ገልጾአል። «እነርሱ» የሚለው ቃል ከእግዚአብሔር ፍርድ የሚያመልጡትን የእግዚአብሔር ሕዝብ ቅሬታዎች የሚያመለክት ነው። የጠላቶቻቸውን መደምሰስ በመመልከት፣ የእግዚአብሔር ሕዝብ በደስታ ይጮኻሉ። በደስታ የሚጮኹት በብሉይ ኪዳን ታሪካዊ የእግዚአብሔር ሕዝብ የነበሩት አንዳንድ ሰዎች ማለትም አይሁዶች ብቻ አይደሉም። ኢሳይያስ ከምዕራብ፣ ከምሥራቅና ከባሕር ደሴቶች ሳይቀር ሰዎች አንድ ላይ ሆነው እግዚአብሔርን እንደሚያመልኩት ገልጾአል። ከሁሉም የምድር ክፍሎች ሰዎች እግዚአብሔርን እንደሚያመልኩና በከፋት መደምሰስ ደስ እንደሚሰኙ ለመግለጽ ይህ ሌላው አማራጭ ነው።

እነዚህ ሰዎች ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸው ግንኙነት በአምልኮአቸው ተገልጾአል። ኢሳይያስ ይህንን አምልኮ በሦስት መንገዶች አብራርቶታል፤ «ድምፃቸውን ያነሣሉ፤» «እልልም ይላሉ፤» «ስለ እግዚአብሔር ክብርም ከባሕር ይጣራሉ።» እነዚህ ሦስት ዓረፍተ ነገሮች የአምልኮን እምብርት ያሳያሉ። አምልኮ ስለ እግዚአብሔር አንድን ነገር መናገር ወይም መዘመር አይደለም። አምልኮ «ይድረስ ለእግዚአብሔር» ብለው የሚያቀርቡት ነገር ነው። ለአምልኮ ቁልፉ ነገር እግዚአብሔርን ለማንነቱና ለሥራው ከፍ ከፍ ማድረግ ነው። እግዚአብሔርን ስለ ፍቅሩ፣ ቅድስናው፣ ታላቅነቱ፣ ገዥነቱ፣ ስለ ምሕረቱ፣ ወዘተ. . . ስናመሰግነው ስለ አምላካችን ግርማ ለሌሎች መናገራችን ነው። በተጨማሪም ለእግዚአብሔር ክብርን በመስጠት ስሙን እናከብራለን። አምልኮ በቀዳሚነት እርስ በርሳችን የምንማማርበት ወይም እግዚአብሔር ለእኛ ስላደረገልን ነገር የምንመሰክርበት አይደለም። ይልቁንም አምልኮ እግዚአብሔርን ለሚያስደንቅ ባሕርዩ የምናወድስበትና ለእኛ ስላደረገው ሁሉ የምናመሰግንበት ነው። አምልኮ የሚያተኩረው በሰው ላይ ሳይሆን በእግዚአብሔር ላይ ነው።

ይህ አምልኮ እንዴት ሊገለጽ ይገባዋል? በንግግር ሳይሆን በዝማሬ ሊገለጽ ይገባዋል። ክርስቲያኖች የዝማሬ ሰዎች ናቸው - አምልኮአቸውን ከሁሉም በተሻለ ሁኔታ የሚገልጹት በመዝሙር ነውና። በመጨረሻው ዘመን፣ ወንጌሉ በምድር ሁሉ በእያንዳንዱ ባህል ቋንቋ ሲሰራጭ የዝማሬ ድምፆች እንደሚኖሩ ኢሳይያስ ይነግረናል። ዝማሬውም በእግዚአብሔር ባሕርያት ላይ በማተኮር ለእርሱ የሚገባውን ክብር የሚያቀርብ ይሆናል። እግዚአብሔር በክፉዎች ላይ የሚያወርደውን ፍርድ በሚፈጽምበት ጊዜ፣ ከዓለም ሕዝብ ሁሉ የርግማን ሳይሆን የምስጋና ድምፆች ይቀርቡለታል። የኃዘን ሳይሆን የደስታ ድምፆች ይሰማሉ።

በዚህ መዝሙር ውስጥ የተተኮረበት አንደኛው የእግዚአብሔር ባሕርይ የእግዚአብሔር ጻድቅነት ነው። በዚህ ስፍራ እግዚአብሔር «ጻድቁ» ተብሎ ተጠርቷል። የእግዚአብሔር ሕዝብ ብዙውን ጊዜ ክፋት የሚያሸንፍ በሚመስልባት ምድር ላይ ኖረዋል። የዓለም መንግሥታት በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ ስደቶችን አስከትለዋል። ፍትሕ-አልበኛነት የዓለም መለያ ሆኖ ቆይቷል። ስለሆነም እግዚአብሔር በዓለም ላይ ሲፈርድ በመጨረሻው ጽድቅ ይገለጣል። በመጀመሪያ ደረጃ፣ እግዚአብሔር በክፉዎች ላይ የሚያመጣው ፍርድ የጽድቅ ተግባር ነው። እንደ ጻድቅ ፈራጅ፣ ለዓለም ሕዝብ የሚገባቸውን ይሰጣቸዋል። ሁለተኛ፣ መሢሔ በምድር ላይ በጽድቅ

ስለሚነግሥና ሁሉም ነገር ስለሚሰተካክል እግዚአብሔር ጻድቅ ነው። ከፋት ይሸነፍና ጽድቅ ይሰፍናል።

8ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ዛሬ በምድር ላይ ያሉትን ፍትሕ-አልበኛነቶች ዘርዝር። ለ) የፍትሕ በሙላት መግዛት ዓለምን የሚለውጣት እንዴት ነው? ሐ) እግዚአብሔርን ለጻድቅነቱ በምን ምን መንገዶች እናወድሰዋለን?

5. በምድር ላይ የሚመጣው ፍርድ ውጤት (ኢሳ. 24:16-23)

በምድር ሁሉ ላይ የሚመጣውን ፍርድ ከተመለከተ በኋላ፡ ኢሳይያስ በመጨረሻው ዘመን ስለሚኖረው የዓለም ባሕርይ የራሱን ምላሽ ሰጥቷል። በመጨረሻው ዘመን በሰዎች መካከል መካካድ ይኖራል። አገሮች በአገሮች ላይ፣ ጎሳዎች በጎሳዎች ላይ፣ ቤተሰቦች በቤተሰቦች ላይ ይነሣሉ። በኮሙኒዝም ዘመን በጎረቤቶችና በቤተሰብ አባላት መካከል ሳይቀር እንዲህ ዓይነት መካካድ እንደነበረ ሁሉ በመጨረሻውም ዘመን እንዲሁ ይሆናል። የክህደትና ክዚህ የተነሣ እግዚአብሔር በምድር ላይ የሚያመጣውን ውድመት በራእዩ ስለተመለከተ፡ ኢሳይያስ እንደ ታመመ ሰው ተጨነቀ። ኢሳይያስ በዓለም መጥፋት አዘነ እንጂ ደስ አልተሰኘም። እኛስ እግዚአብሔር ክርስቲያን ባልሆኑት ሰዎች ላይ ስለሚያመጣው ፍርድ እንዲህ ዓይነት አመለካከት ሊኖረን አይገባም ይሆን?

ሀ. ሰዎች ሁሉ እርስ በርሳቸው መዋጋት ሲጀምሩ ለሽብር ይዳረጋሉ። ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር ላይ ለመንገሥ ሊመጣ ሲል፡ የዓለም መዋቅር ሁሉ ይፈራርሳል። ሰዎች በእግዚአብሔር ትእዛዛትና በመጽሐፍ ቅዱስ መርሆዎች መኖራቸውን ያቆማሉ። ይህም የውሳኔዎቻቸውን ውጤቶች እንዲያጭዱ ያስገድዳቸዋል። እግዚአብሔር ሕዝቡ ሕግጋቱን ትቶ መንፈሳዊና ግብረ ገባዊ መርሆዎች በሌሉበት ዓለም ውስጥ የመኖሩን ውጤት እንዲያገኝ በሚያደርግበት ጊዜ ከፍርዱ የሚያመልጡበት መንገድ አይኖርም።

ኢሳይያስ የመጨረሻውን ዘመን ሁኔታ አዳኝ ከሚያሳድደው አጋዘን ጋር አነጻጽሮታል። አጋዘኑ ከአዳኙና ከውሾቹ ለማምለጥ በድንጋጤ ሲሮጥ ከጉድጓድ ውስጥ ይወድቃል። ከጉድጓዱ ለመውጣት ቢችል ደግሞ በወጥመድ ይያዛል። የማምለጥ ሙከራዎቹ ሁሉ ከንቱ ይሆኑበታል። በተመሳሳይ ሁኔታ፡ ሰዎች በመጨረሻው ዘመን ከሚያሸብሯቸው ነገሮች ለማምለጥ የሚያደርጓቸው ጥረቶች ሁሉ ከንቱ ይሆናሉ። አንዱ ሰው ሌላውን ሰው፣ አንዱም አገር ሌላውን አገር ለማጥፋት የሚጥርበት በመሆኑ የመጨረሻው ዘመን በሽብር ተለይቶ ይታወቃል። ሰዎች ከጠላቶቻቸው ለማምለጥ ሲሮጡ ለጠላቶቻቸው በቆፈሩዋቸው ጉድጓዶች ውስጥ ይወድቃሉ። ሳይሞቱ ቀርተው ከጉድጓዱ የሚወጡ ደግሞ በወጥመድ ይያዛሉ። እነዚያን

አስጨናቂ ቀናት ለማለፍ የሚያደርጓቸው ጥረቶች ሁሉ ከንቱዎች ይሆናሉ።

ለ. የምድር መሠረት ራሱ ይናጋል። እግዚአብሔር በኖሳ ዘመን ዝናብ ለማምጣት ሰማያትን እንደከፈተ ሁሉ፤ በመጨረሻው ዘመን የጥፋት ውኃ የሚፈልቅባቸውን በሮችን ይከፍታል (ዘፍ. 7:11፤ 8:2)። (ማስታወሻ፡ እግዚአብሔር ምድርን ዳግም በውኃ እንደማያጠፋ ቃል ገብቷል (ዘፍጥረት 8:21-22)። ስለሆነም ኢሳይያስ የሚመጣውን ፍርድ አደገኛነት በአጽንኦት ለመገለጽ ተምሳሌታዊ አገላለጽ የተጠቀመ ይመስላል።) በምድር መንቀጥቀጥ አማካኝነት የምድር መሠረቶች ይናጋሉ። በእግዚአብሔር የተፈጠረው ዓለም እንደ ዱባ ይፈረካከሳል። ዓለም እንደ ሰካራም ስትንገዳገድ ቆይታ የኋላ ኋላ ራሷን በመሳት ወይም በኃይለኛ ነፋስ እንደተገፋ ጎጆ ትወድቃለች። በምድር ላይ እንዲህ ዓይነት ጥፋት የሚደርሰው ለምንድን ነው? ኢሳይያስ ከምድር ላይ ነዋሪዎች በደል ሳቢያ መሆኑን ገልጾአል። በሕያው አምላክ ላይ ማመፃቸው ይህንን አስከትሎአል። የኋላ ኋላ ለውድቀት እንደሚዳርገው የአህያ ከባድ ጭነት ሁሉ፤ የሰው ልጆች በደልና ዓመፅም ምድር በመጨረሻው በእግዚአብሔር ፍርድ እንድትወድቅ ያደርጋታል። በመጨረሻው ምድር ከክፋቷ ጋር ትደመስሰና ዛሬ የምናውቃት ዓለም ትወገዳለች።

ሐ. እግዚአብሔርን የሚቃወሙ ኃይሎች ሁሉ ይማረካሉ፤ ይደመሰሳሉ። «በከፍታ ያለው ሠራዊት» ሰይጣንንና የወደቁትን መላእክት የሚያመለክት ነው። መጀመሪያ በእግዚአብሔር ላይ ያመፀውና መላእክትን (አጋንንትን) ለዓመፅ ያነሣው ሰይጣን በእግዚአብሔር ኃይል ይሸነፋል (ቆላ. 2:15 ተመልከት)። ምድርን ሲቆጣጠሩ የኖሩት እነዚህ ሰማያዊ ኃይላት ነበሩ (ኤፌ. 6:12)። ሁለቱም አብረው ይወድቃሉ። «የምድር ነገሥታትም» አያመልጡም። ከአገር መሪዎች በስተኋላ ኃያላን ሠራዊቶቻቸው ይገኛሉ። በኒውክሌር በምብ ቢታጠቁም እነዚህ እጅግ በርካታ ሠራዊትና ኃያላን አገሮች እግዚአብሔርን የማሸነፍ ብቃት አይኖራቸውም። እነርሱን፤ ሠራዊታቸውንና ፈሪሃ እግዚአብሔር የሌላቸውን ሁሉ እስረኞቹ ያደርጋቸዋል። ከረዥም የእስር ጊዜ በኋላ፤ እግዚአብሔር ዘላለማዊ ፍርዱን ይሰጣል። ይህም የዘላለም ቅጣት ወደሚቀበሉበት ወደ ጥልቁ የሚላኩ መሆናቸው ነው (2ኛ ጴጥ. 2:4፤ ራእይ 20:1-6 ተመልከት)።

በዚህ ክፍል ኢሳይያስ ከሰው ልጅ ታሪክ በስተጀርባ እየተካሄደ ያለውን ክስተት በጨረፍታ ያሳየናል። በምድር ላይ የሚገኙ ኃይላት በክፉው ኃይል ቁጥጥር የሚሠሩ ናቸው። ሰይጣን በሰማይ በእግዚአብሔር ላይ እንዳመፀ ሁሉ፤ በምድርም በእግዚአብሔር ላይ ዓመፅን በመቀስቀስ ላይ ይገኛል። ምድራዊና የማይታዩ መንፈሳዊ

ኃይላት አብረው እግዚአብሔርንና ተከታዮቹን ይዋጋሉ። ነገር ግን ፍጻሜያቸው የተረጋገጠ ነው። እግዚአብሔር ሁለቱንም ያጠፋቸዋል። እርሱ ብቻ የነገሥታት ንጉሥና የጌቶች ጌታ ነው።

9ኛ ጥያቄ፡- ራእይ 19:11-20:15 አንብብ። ኢሳይያስ ጠቅለል አድርጎ የሚያቀርበውን አላብ ይህ ክፍል የሚዘረዝረው እንዴት ነው?

መ. ጠላቶቹ ሁሉ ከተቀጡ በኋላ የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር በፍጹም ኃይል ይነግሣል። በሕዝቡ መካከል ሕልውናው እጅግ ታላቅ ስለሚሆን፤ የፀሐይንና ጨረቃን ብርሃን ይረታል። ፀሐይና ጨረቃ የተፈጠሩት በምድር ላይ ብርሃንን ለመስጠት ነበር (ዘፍ. 1:14-16)። ከእግዚአብሔር ጋር ሲነጻጸሩ ግን ብርሃናቸው ይደበዝዛል። እንዲያውም በዘላለማዊቷ ኢየሩሳሌም የፀሐይ ወይም የጨረቃ ብርሃን እንደማይኖር ተገልጾልናል። እግዚአብሔር ለሕዝቡ ስለሚያበራ፤ ብርሃናቸው አይፈለግም (ራእይ 22:3-5 ተመልከት)። ከብሩን የሚያጨልም ኃጢአት አይኖርም። ሰዎችም እግዚአብሔር ከብሩን እንዲደብቅ የሚያደርግ ኃጢአት ሊሠሩ አይችሉም። እግዚአብሔር መጀመሪያ ዓለምን ሲፈጥር በሕዝቡ መካከል ለመኖር ፈልጎ ነበር። አሁን ያ ፍላጎት ተግባራዊ ይሆናል።

እነዚህ ሁሉ በረከቶች በኢየሩሳሌም ይፈጸማሉ። በኢሳይያስ አስተሳሰብ፡ ኢየሩሳሌም የእግዚአብሔር ዙፋን የሚገኝባት አገር ናት። ምንም እንኳን ኢሳይያስ ስለ አካላዊቷ ከተማ ቤተ መቅደስ ያሰበ ቢሆንም፤ እነዚህ ግን ዘላለማዊ የእግዚአብሔር መንግሥት የሆነችው የዘላለማዊቷ ኢየሩሳሌም ተምሳሌቶች ብቻ መሆናቸውን ከሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች እንረዳለን። ምንም እንኳን ይህ ኢየሱስ በሺህ ዓመቱ መንግሥት በኢየሩሳሌም ከተማ በሚነግሥበት ጊዜ በከፊል የሚፈጸም ቢሆንም፤ በዋናነት የሚፈጸመው በዘላለማዊ የእግዚአብሔር መንግሥት ይሆናል።

10ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ክርስቲያኖች ኃጢአት የሌለበትን፤ ኃጢአተኝነታቸው የሚወገደበትንና እግዚአብሔር በመካከላቸው የሚኖርበትን ያንን ዘመን ሊናፍቁ የሚገባቸው ለምንድን ነው? ለ) ብዙ ሰዎች ያንን ጊዜ እንደመናፈቅ ሞትን የሚፈሩት ለምንድን ነው? ሐ) የመጨረሻው ዘመን ባሕርይ ምን እንደሚመስል በራስህ አገላለጽ አሳጥረህ ጻፍ።

ሁለተኛ ቀን

ኢሳይያስ 25-26

በቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ ብዙ ዘመን ከቆዩት ሰዎች መካከል አንዱ አቶ ግርማ ነበሩ። ለሃምሳ ዓመታት ያህል ክርስቶስን ተከትለዋል። ብዙዎችን ወደ ክርስቶስ የመለሱ ወንጌላዊና የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌ ሆነው የሠሩም ናቸው። አቶ ግርማ አንድ ቀን ታመሙ። የሐኪሞች ጥረት ሊረዳቸው አልቻለም። ከችግሩ ጽናት የተነሣ ወደ ጠንቋይ

ሄደው መድኃኒት ጠየቁ። ብዙ በጎችን ለመሥዋዕትነት አቀረቡ። ጠንቋዩም ሊድኑ የሚችሉት የነጮቹን ሃይማኖት የካዱና የተዉ እንደሆነ ብቻ መሆኑን ገለጹላቸው። እርሳቸውም እንደታዘዙት አድርገውና አንዳንድ መድኃኒቶች ተቀብለው ወደ ቤታቸው ተመለሱ። ከጥቂት ቀናት በኋላም ሞቱ።

11ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በምድር ላይ እጅግ የሚፈራው ኃይለኛ ጠላት የትኛው ነው? ለ) አቶ ግርማ ይህንን እጅግ የፈሩት ለምንድን ነው? ሐ) እግዚአብሔር በኢሳይያስ 25:7-8 ለዚህ ጠላት ምን እንደሚያደርግ ይናገራል? መ) ይህንን ጳውሎስ በ1ኛ ቆሮ. 15:51-57 ካስተማረው አሳብ ጋር አነጻጽር። ሠ) ግርማ ክርስቲያን በሞት ላይ ስላለው አመለካከት የዘነጉት ነገር ምንድን ነው? ረ) ይህንን እውነት ማወቁ ክርስቲያኖች ስደትን ወይም በሽታን በሚጋፈጡበት ጊዜ ከፍተኛ ልቦ መሉነት ሊሰጥ የሚችለው እንዴት ነው? ሰ) ክርስቲያኖች ሞትን እጅግ ሲፈሩ የሚያደርጓቸውን ሌሎች ነገሮች ዘርዝር።

ኢሳይያስ ሕዝቡ ከሞትና ከስደት ፍርሃት ሳቢያ በእግዚአብሔር ላይ ያላቸውን እምነት እንዲክዱ የሚያስገድድ ዘመን በተቃረበበት ወቅት ውስጥ ይኖር ነበር። ኢየሱስ ወደ ምድር ከመምጣቱ ከ160 ዓመታት ያህል በፊት አንጢዮኪስ የተባለ አንድ ክፉ ንጉሥ ተነሥቶ አይሁዶች በእግዚአብሔር ላይ ያላቸውን እምነት ትተው የግሪኮችን አማልክት እንዲከተሉ አስገደደ። ከሞት ፍርሃት የተነሣ ብዙዎች በእግዚአብሔር ላይ የነበራቸውን እምነት ጣሉ። ኢየሱስ በመጨረሻው ዘመን ብዙ ሰዎች እምነታቸውን እንደሚክዱ በመግለጽ አስጠንቅቆናል። እንዲያውም በእምነቱ ጸንቶ የሚቆም ሰው ይገኝ ይሆንን? ሲልም ተናግሯል (ሉቃ. 18:8)።

ሰዎች እምነታቸውን የሚጥሉት ለምንድን ነው? ብዙውን ጊዜ ከእግዚአብሔር በላይ አንድን ነገር ስለሚፈሩ ወይም ስለሚወዱ ነው። ቤተሰባቸውን ይወዱና ከእግዚአብሔር ይልቅ ቤተሰባቸውን ይመርጣሉ። ወይም ደግሞ የዓለም ነገሮችን ከእግዚአብሔር በላይ ይወዱና እነዚያን ነገሮች ማጣት ካለባቸው እግዚአብሔርን ይተዉታል። ጎረቤታቸውን በመፍራት በእነርሱም ላለመነቀፍ እምነታቸውን ይከዳሉ። አካላዊ ጉዳትን ይፈሩና ስደት ሲያጋጥም እምነታቸውን ይተዉታል። ከሁሉም የሚልቀው ፍርሃት ግን የሞትና በሚሞቱበት ጊዜ የሚሆነው ሁኔታ ነው። ክርስቲያኖች ሊማሩዋቸው ከሚገቡዋቸው እጅግ አስፈላጊ እውነቶች አንዱ ለእግዚአብሔር ሕዝብ የሞት አስከፊነት ጊዜያዊ እንጂ ዘላቂ እንዳልሆነ ነው። በኢየሱስ ክርስቶስ ሞት አማካኝነት የሞት ፍርሃት ተወግዶአል። ለክርስቲያን መሞት ማለት ወዲያው እግዚአብሔር ወዳለበት መሄድ ማለት ነው። ሞት ጅማሪ እንጂ ፍጻሜ አይደለም። ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ

በመሞቱ ሰዎችን ሁሉ የሸፈነው መጋረጃ ተወግዶአል። ኢየሱስ ሞትን ለዘላለሙ ውጦታል። ቅዱስ ስሙ ይባረክ!

12ኛ ጥያቄ፡- ኢሳይያስ ምዕራፍ 25 አንብብ። ሀ) የተገለጹትንና እግዚአብሔር ለሕዝቡ የሚያደርጋቸውን የተለያዩ በረከቶች ዘርዝር። እነዚህ እያንዳንዳቸው ምን ትርጉም ይሰጣሉ? እግዚአብሔር በሕይወትህ ይህንን ሲያደርግ የተመለከትኸው እንዴት ነው? አንዳንድ ማብራሪያዎችን ሰጥ። ለ) በእግዚአብሔር ለሚተማመኑት የተገባው የተስፋ ቃል ምንድን ነው? ሐ) ለአሕዛብ ምን እንደሚሆን ተገለጸ? እነዚህ አሕዛብ እነማን ናቸው? መ) የተጠቀሰው ተራራ የትኛው ነው? ሠ) ግብዣውና መጋረጃው ምንን የሚያመለክት ይመስልሃል? ረ) እግዚአብሔር ለኩራተኞች ምን ያደርጋል? ሰ) የዚህን ምዕራፍ ዓቢይ ትምህርት በአንድ ዓረፍተ ነገር አጠቃልለህ ጻፍ።

ኢሳይያስ 24-27 በመጨረሻው ዘመን ላይ ያተኩራል። ይህ እግዚአብሔር ክፋትን ሁሉ አስወግዶ ለሕዝቡ በረከትን የሚያመጣበት ዘመን ነው። በኢሳይያስ 24 ጥናታችን፡ የእግዚአብሔርን ትእዛዛት በማይጠብቁ ሰዎች ላይ ስለሚመጣው ታላቅ ፍርድ ተመልክተናል። የእግዚአብሔርን አስፈሪ ፍርድ ይቀበላሉ። ነገር ግን እግዚአብሔርን የሚወዱ ሰዎች በዚያን ጊዜ በእርሱ ደስ ይሰኛሉ።

በኢሳይያስ 25፡ ኢሳይያስ በ24:14 እንደተመለከተው በመጨረሻው ዘመን የዳኑ ሰዎች የሚገልጹትን ደስታ ይዘግባል። ይህም ደስታ ከአዳምና ሔዋን ውድቀት ጀምሮ የሰውን ልጅ ሲያሠቃዩ የኖሩ ክፉ ነገሮች በመወገዳቸው ምክንያት የተከሰተ ነው።

1. ለእግዚአብሔር የምስጋና መዝሙር (ኢሳ. 25:1-5)

እግዚአብሔር በክፉዎች ላይ እንደሚፈርድ ሲናገር፡ የኢሳይያስ ልብ ለእግዚአብሔር ምስጋና ያፈልቅ ጀመር። ኢሳይያስ እግዚአብሔር ተስፋ የገባቸውን እነዚህን ነገሮች በሕይወት ዘመኑ ለማየት አይችልም ነበር። የኖረው በክፉው ንጉሥ ምናሴ ዘመን ሲሆን፡ የኋላ ኋላም በዚሁ ንጉሥ እጅ ተገድሏል። አይሁዶች መጀመሪያ በአሦር፡ ከዚያም በባቢሎን፡ በመቀጠልም በታሪክ ሁሉ በተለያዩ አገሮች ይገዙ ነበር። በተመሳሳይ ሁኔታ፡ ክርስቲያኖችም ከሞላ ጎደል በሁሉም የዓለም ክፍሎች በኢየሱስ ክርስቶስ በማመናቸው ምክንያት ስደተኞች ሆነው ይኖራሉ። ኢሳይያስ ግን እግዚአብሔር ተስፋ የገባው ነገር በመጨረሻው ዘመን ከፍጻሜ እንደሚደርስ በእምነት ዓይኖቹ ተመልክቷል። በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ ስደትን ያመጣች የክፉ አገሮችና ከተሞች ተምሳሌት የሆነችው ከተማ ትደመሰሳለች።

ይህም ከልቡ የዝማሬ ምንጭ አፈለቀ። የኢሳይያስ መዝሙር ወደ እግዚአብሔር ያመላክተ ሲሆን፡ አያሌ ነገሮችን ይመሰክራል።

ሀ. እግዚአብሔር የኢሳይያስ አምላክ ነው። ኢሳይያስ ደካሞችና ሐሰተኞች ከሆኑት የሌሎች አሕዛብ አማልክት ጋር ግንኙነት አልነበረውም። ነገር ግን ከእስራኤል ጋር ዘላለማዊ ቃል ኪዳን ከሚያደርገው ያህዌ ጋር ልዩ ግንኙነት ነበረው። እርሱ ደግሞ ለርዳታ የሚለመን የሩቅ አምላክ አልነበረም። ኢሳይያስ እግዚአብሔር በመከራ ጊዜ ለሚያስማው ጩኸት ምላሽ እንደሚሰጥ ተረድቷል። ኢሳይያስ ያህዌ የእስራኤል ብቻ ሳይሆን የእርሱም የግል አምላክ በመሆኑ ተጽናንቷል።

2. የኢሳይያስ ትልቁ ፍላጎት የእግዚአብሔርን ስም ከፍ ከፍ ማድረግ ነበር። (በዕብራውያን ባሕል፣ ስለ እግዚአብሔር ስም መነጋገር ማለት እግዚአብሔርን እንደ መጥራት ነበር።) ኢሳይያስ እግዚአብሔርን በማምለክ፣ ባሕርዩን አከበረ። ታላቅነቱንም አወጀ።

ኢሳይያስ በደስታ ተሞልቶ እግዚአብሔርን ለምን እንዳመሰገነ የሚያስረዱ አያሌ ምክንያቶች አሉ።

ሀ. የእግዚአብሔር ባሕርይ፡ እግዚአብሔር ታማኝ ነው። በራሱ ጊዜ በነቢያቱ በኩል የገባቸውን የተስፋ ቃሎች ይፈጽማል። አንደኛው ሁሉ፡ ኢሳይያስ እግዚአብሔር ከምድር ላይ ከፋትን ሁሉ መች እንደሚያስወግድ አያውቅም ነበር። ይህ እንደሚሆን ግን ያውቅ ነበር። ይህም የሆነው እግዚአብሔርንና እግዚአብሔር ዘላለማዊ ዕቅድ ያለው መሆኑን ስለሚያውቅ ነበር። እግዚአብሔር ዋሽቶ እንደማያውቅ ያውቅ ነበር። በራሱ ጊዜ የገባቸውን የተስፋ ቃሎች (ትንቢቶች) እንደሚፈጽም ያውቅ ነበር። እነዚህ የተስፋ ቃሎች ከኢሳይያስ 1000 ዓመታት ቀደም ብለው የነበሩትን አብርሃምንና ሙሴን ያጠቃልሉ ነበር። አሁን ከኢሳይያስ ዘመን በኋላ 3000 ዓመታት ያህል ርቀን ላለን ሰዎችም እነዚህ የተስፋ ቃሎች እውነት ናቸው። አንድ ቀን የዓለም ከፋት እንደሚወገድ እንደናምን የሚያደርገን ምንድን ነው? እግዚአብሔር ታማኝ እንደሆነና ተስፋ የገባውን የሰላም መንግሥት አንድ ቀን ተግባራዊ እንደሚያደርገው ማወቃችን ነው።

13ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እግዚአብሔር ለአንተ የገባቸውን አንዳንድ የተስፋ ቃሎች ዘርዘር። ለ) መከራ በሚገጥምህ ጊዜ የእግዚአብሔርን ባሕርይ ማወቅህ እንዴት ያበረታታል?

ለ. እግዚአብሔር ጠላቶቹን ያጠፋል። «ከተማዬቱ» ሙሉ ለሙሉ ትወድማለች። ኢሳይያስ በ24:12ም ይህችን ከተማ ጠቅሶአታል። የአሦር ርእሰ-ከተማ እንደነበረችው ነነዌ፣ የባቢሎኖና ባቢሎን ወይም የሶርያዋ ዋና ከተማ ደማስቆን የመሳሰሉ የተለያዩ ከተሞች በኢሳይያስ አእምሮ ውስጥ ሊኖሩ ይችላሉ። ከሁሉም በላይ ግን ትንቢታዊ ግንዛቤው በምድር ላይ ከነበሩት ከተሞች ሁሉ የላቀ ይመስላል።

ይህች ከተማ እግዚአብሔርንና ሕዝቡን የሚቃወሙትን ከተሞችና ሕዝብ በተምሳሌትነት የምታመለከት ይመስላል። አንድ ቀን የሰው ልጅ ከፋቶች ሁሉ ይወገዳሉ። እነዚህ ከተሞች «የተመሸጉ»ና የማይሸነፉ ቢመስሉም፤ በእግዚአብሔር ፊት ጉልበት የለሽ ናቸው። ፍርድን እንደሚቀበሉ የተገለጹት «አሕዛብ» የእግዚአብሔር ቤተሰብ አካል ያልሆኑትን ወራሪና የማያምኑ ሰዎች ያመለክታሉ። በመጨረሻው ዘመን የሚኖሩት በእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ የሚገኙ የእግዚአብሔር ቤተሰብ አባላት ብቻ ይሆናሉ።

በኢሳይያስ ዘመን፤ ጻድቅ ቅሬታ ብቻ እንደሚኖር የሚናገረው የተስፋ ቃል እስራኤላውያንን እንደሚያመለክት ተደርጎ ሳይወሰድ አይቀርም። ይሁንና፤ እኛ የአብርሃም መንፈሳዊ ልጆችና የተመረጠው ሕዝብ አካል እንደሆንን ከአዲስ ኪዳን እንረዳለን (ገላ. 3:26-29)። ከእንግዲህ የእግዚአብሔር ቤተሰቦች እንጂ እንግዶች አይደሉም (ኤፌ. 2:11-22)። ስለዚህች ከተማ የተነገረ አንድ የመጨረሻ ቃል አለ፤ «ከቶ አትሠራም።» የዚህች ከተማ መፈራረስ ዘላቂ ይሆናል። እግዚአብሔር ይህች የክፋት ከተማ ዳግም እንድትሠራ አይፈቅድም። ከፋት ወደ ፍጻሜው ይመጣል። እንደ መልካምነት ዘላለማዊ አይሆንም።

ሐ. እግዚአብሔር ጠላቶቹ የነበሩትን ሰዎች ልብ ይለውጣል። «ኃያላን ወገኖች» እና «የጨካኞች አሕዛብ ከተማ» እግዚአብሔርን ያከብሩታል። ይህ እንደ ግብፅ፤ አሦርና ባቢሎን የመሳሰሉትን የዓለም ክፍሎች እንደሚያመለክት አያጠራጥርም። ዛሬ የሚታዩ ኃያላን ወገኖችና የጨካኞች ከተሞች አሜሪካ፤ እንግሊዝና ናሲያ የመሳሰሉትን አገሮች ያካትታል። በብርታቷ የተመካች ከተማ ወይም አገር ወይም ደግሞ ታሪካዊ የእግዚአብሔር ጠላትነት ያላቸው ሁሉ በዚህ አሳብ ዙሪያ የሚታቀፉ ናቸው። በእግዚአብሔርና በሕዝቡ ላይ የጠላትነት እርምጃ ሲወስዱ የኖሩት የዓለም አካባቢዎች ሁሉ ይለወጣሉ። የማይሸነፍ መስለው የታዩዋቸውና በእግዚአብሔርና በሕዝቡ ላይ ውጊያ እንዲከፍቱ ያደረጓቸው ሁሉ ሲደመሱት፤ በእግዚአብሔር ፊት ለመውደቅ ይገደዳሉ። ራሳቸውን አዋርደው እግዚአብሔርን ያከብሩታል። ከእግዚአብሔር ሕዝብ ጋር በመቀላቀል እግዚአብሔርን የሚያመልኩ የቅዱሳን አካል ይሆናሉ። (ቀደም ሲል ኢሳይያስ ግብፅና አሦር እግዚአብሔርን እንደሚያከብሩ በተነበየበት ስፍራ ይህንኑ አሳብ ተመልክተን እንዳለፍን ይታወሳል (ኢሳ. 2:2-4፤ 19:18-25)።)

በፊልጵስዩስ 2:10 ጉልበት ሁሉ ለጌታችን ለኢየሱስ ክርስቶስ እንደሚንበረከክ ተገልጾአል። ይህ በሁለት መንገዶች የሚፈጸም ይሆናል። በመጀመሪያ ደረጃ፤ ልጆቹ የሆኑት ለኢየሱስ ክርስቶስ በፈቃዳቸው ይገዙለታል። በፈቃዳቸው ለሥልጣኑ ስለሚገዙና የሁሉም

አምላክ አድርገው ስለሚያከብሩት፤ እየሰገዱ ያከብሩታል። ኢሳይያስ ለእግዚአብሔር እንዲህ ዓይነት መገዛት እንደሚደረግና በአንድ ወቅት ዓመፀኛ የነበረው ሕዝብ እግዚአብሔርን ወደ ማፍቀርና ማክበር እንደሚለወጥ እያሰበ ይሆናል። ሁለተኛ፤ ያለፈቃዳቸው የሚገዙበትም ሁኔታ ይኖራል። በሕይወት ዘመናቸው ሁሉ ኢየሱስን የተቃወሙት ሰዎች በኢየሱስ ክርስቶስ ኃይል ይሰግዳሉታል። ኢሳይያስ ይህን ማለቱ ይሆናል። ግን ኃይሉ ስለሚያስገድዳቸው ነው። በታሪክ ሁሉ ለእግዚአብሔር መገዛትን ሲቃወሙ የኖሩት ኃያላን ወገኖችና ጨካኝ ሕዝብ እርሱን ለማክበርና ለመገዛት ይገደዳሉ። ይህም ኢየሱስ ክርስቶስ ሊፈርድባቸው ሊቃረብ የሚፈጸም ይሆናል።

በአንድ ወቅት ኃያላን እንደሆኑ ያስቡ የነበሩትን ሰዎች ለመባረክ እግዚአብሔር መጀመሪያ ኃይላቸውን መንሳት አለበት። በራሱ ሃብት ወይም ብርታት የሚመካ ሰው ወደ እግዚአብሔር ሊመጣ አይችልም። የዓለም አገሮች በእግዚአብሔር ላይ የሚሰባሰቡ ወይም በራሳቸው ብርታት የሚመኩ ከሆኑ፤ የእግዚአብሔርን በረከት ሊቀበሉ አይችሉም። ሰዎች የእግዚአብሔርን በረከት ሊቀበሉ የሚችሉት የሚመኩባቸው ነገሮች ከወደሙ በኋላ ብቻ ነው።

መ. በአስቸጋሪ ጊዜያት እግዚአብሔር ለሕዝቡ የሚያደርገው ተከታታይ ጥበቃ፤ ኢሳይያስ የመከራ ጊዜ እንደማይገጥመው እግዚአብሔር ቃል አልገባለትም። ዛሬም ለእኛ እንዲህ ዓይነት ቃል አይገባልንም። የአሦር፤ የባቢሎን፤ የግሪክ፤ የሮምና የሌሎችም አገሮች ወታደሮች የእግዚአብሔርን ሕዝብ መውጋታቸውን ይቀጥላሉ። በተመሳሳይ ሁኔታ፤ ዛሬም እግዚአብሔር ሕዝቡን ከሰይጣን ጥቃት፤ ከስደት ወይም ከበሽታ ሙሉ ለሙሉ አይታደግም። ዳሩ ግን እግዚአብሔር በእነዚህ ችግሮች መካከል አብሮን እንደሚሆን ቃል ይገባልናል። ኢሳይያስ እግዚአብሔር በችግር ጊዜ አብሮን እንደሚሆን ለማሳየት የተለያዩ ማብራሪያዎችን ተጠቅሟል። እነዚህም ዳዊት ከሳዖል ሸሽቶ በምድረ በዳ በኖረባቸው ጊዜያት የተጠቀመባቸው ናቸው። (ለተመሳሳይ አሳብ ኢሳይያስ 4፡5-6 ተመልከት።)

1) እግዚአብሔር ታላቅ ቅጥር እንዳላትና ሕዝቧን ከጠላት ጥቃት እንደምትከላከል ከተማ «መጠጊያ» ይሆናል። ጦርነቶቹ ይካሄዳሉ። ነገር ግን የእግዚአብሔርን ሕዝብ ዘላለማዊ መድረሻ በዋናነት የሚለውጥ ነገር አይኖርም። የእግዚአብሔር የጥበቃ ቅጥር ይታደጋቸዋል። በተለይ በኢሳይያስ አእምሮ ውስጥ የድሃውና የችግረኛው ጨካኝ ጠላቶች ነበሩ። ሁለት ዓይነት ጨካኝ ጠላቶች ነበሩ። በመጀመሪያ፤ ጨካኝ አይሁዶች ነበሩ። እነዚህም ሀብታሞችና ኃያላን ሲሆኑ፤ ኃይላቸውን ተጠቅመው ድሀውን ይረግጡታል።

ሁለተኛ፡ ጨካኝ አሕዛብ ነበሩ። እነዚህም የውጭ ሠራዊትና በኋላም የውጭ ሠራዊቱ በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ የሾሙዋቸው መሪዎች ነበሩ። ሀብታሞቹ በገንዘባቸው ስለሚገዙዋቸው፡ የሚከፋ ሥቃይ የሚቀበሉት ድሆች ነበሩ። ነገር ግን ሁልጊዜም ይረዳቸው ዘንድ ወደ እግዚአብሔር ቀርበው የሚያለቅሱትን ድሆች ነበር እግዚአብሔር ለመርዳት ቃል የገባው። የሀብታሞችን ተከታታይ ጥቃትና በደል የተቀበሉት ድሆች በተለየ መንገድ የእግዚአብሔርን ጥበቃ ያገኛሉ። በሕይወት ሁኔታዎች ወይም በውጫዊ ጠላቶች የተጨነቁትም እንዲሁ።

2) እግዚአብሔር ከሕይወት ማዕበል መጠለያ ይሆናቸዋል። ማዕበሎቹ አይጠፉም። የበሽታ፡ የስደት፡ አልፎ ተርፎም የሞት ማዕበሎች ይኖራሉ። በእነዚህ ችግሮች ሁሉ መካከል ግን እግዚአብሔር መጠለያ ይሆናቸዋል። አንዳንድ ጊዜ ያ መጠለያ በሽታን በመፈወስ፡ ጨካኝ መሪዎችን በማዳከም፡ ወዘተ. . . ከአካላዊ ችግሮች ይታደጋቸዋል። በዋናነት ግን ሰማያዊ ስፍራቸው ከቶውንም እንዳይወሰድባቸው እግዚአብሔር የዘላለማዊ ሕይወታቸው መጠለያ ይሆናል።

3) እግዚአብሔር ከፀሐይ ቃጠሎ ጥላ ይሆንላቸዋል። የፍልስጥኤም አካባቢ በተለይም በበጋው ወራት በጣም ሞቃት ነው። በበረሃማ አካባቢዎች ከፀሐይ የመመሸጊያ ስፍራ አይገኝም። ስለሆነም ጥላዎች በጣም አስፈላጊዎች ናቸው። እንደዚሁም ሕይወት እንደ ቀትር ሐሩር ስታቃጥል፡ እግዚአብሔር ራሱ ለሕዝቡ ጠለላ ይሆንላቸዋል። ከአሕዛብ አገሮች የሚመጡት እነዚህ ወራሪ ሠራዊት እንደምታቃጥል ፀሐይ ይሆናሉ። ነገር ግን እግዚአብሔር ራሱ በፀሐይ መሀል ጥላ ስለሚሆናቸው ተስፋ መቁረጥ አይኖርባቸውም።

በዋናነት ሊያስታውሱት የሚገባው ነገር ቢኖር አንድ ቀን እግዚአብሔር የጨካኞችን ዝማሬ ዝም እንደሚያስኝ ነው። እግዚአብሔር ሊያጠፋቸው ይችላል። በእግዚአብሔርና በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ የሚያሰሟቸው የፋከራ ዝማሬዎቻቸው ለዘላለሙ ጸጥ ይላሉ። እግዚአብሔርን የሚቃወሙ የአሕዛብ ጫጫታም ለዝምታ ይዳረጋል።

14ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እግዚአብሔር ለአንተ መጠጊያ፡ መጠለያና ጥላ የነበረባቸውን መንገዶች ዘርዝር። ለ) አንድ ቀን እግዚአብሔር ጠላቶቹን እንደሚያስወግድ በርግጠኛነት ማወቅህ በችግር ጊዜያት በእርሱ ማመንህን እንድትቀጥል የሚረዳህ እንዴት ነው?

2. የእግዚአብሔር በረከት ለሕዝቡ (ኢሳ. 25:6-9)

የሰው ልጅ የሚጋፈጣቸው ብዙ ጠላቶች አሉት። ይህም የኃፍረት፣ እውቅና አለማግኘት ወይም በሌሎች ሰዎች ተፈላጊ ሆኖ አለመታየት ሊሆን ይችላል። አይሁዶች ከሌሎች የዓለም ሕዝብ የተለዩ በመሆናቸው ብዙውን ጊዜ ለኃፍረት የተጋለጡ ሰዎች ነበሩ። ብዙውን ጊዜ ከሌሎች የተገለሉ ሰዎች ነበሩ። ወታደራዊ ዓቅማቸው ደካማ በመሆኑ በዓለም ዙሪያ የሚገኙ ሌሎች አገሮች ይሳለቁባቸው ነበር። በተደጋጋሚ ስደትና በደል ይደርስባቸው ነበር። የሞት ጠላትነትም አለ። ሞት የሰዎችን ተስፋ ሁሉ የሚያሟጥጥ እጅግ የከፋ ጠላት ነው። እግዚአብሔር በመጨረሻው ዘመን በእነዚህ ጠላቶች ላይ ምን ያደርጋል? ኢሳይያስ («ይህ ተራራ» ብሎ የሚጠራው) የእግዚአብሔር መንግሥት በሚመጣበት ጊዜ እነዚህ ጠላቶች እንደሚወገዱ ይናገራል።

(ማስታወሻ፡ ምንም እንኳ «ይህ ተራራ» የሚለው በቀዳሚነት የጽዮንን ተራራ የሚያመለክት ቢሆንም፤ ኢሳይያስ እግዚአብሔር በመጨረሻው ዘመን በፍጹማዊ ሥልጣን የሚኖርበትን ስፍራ ለማመልከት ተጠቅሞበታል። የቅድመ-ሺህ-ዓመት አመለካከት ያላቸው ወገኖች «ይህ ተራራ» የጽዮንን ተራራ ወይም የኢየሩሳሌምን ከተማ እንደሚያመለክት ያምናሉ። በዘመን መጨረሻ ኢየሱስ ክርስቶስ ለአንድ ሺህ ዓመታት በዚያ እንደሚነግሥ ያምናሉ። የሺህ ዓመታት አልባ አመለካከት ያላቸው ሰዎች «ይህ ተራራ» የዕብራውያን ጸሐፊ እንደገለጸው የሰማያዊቷ ኢየሩሳሌም ተምሳሌት እንደሆነ ያምናሉ። ዕብ. 12:18-24።)

ሀ. እግዚአብሔር ለሰዎች ሁሉ ድግስ ያዘጋጃል። አንድ ሰው በሚያገባበት ጊዜ የከስተቱን ደስታ ለመግለጽ በዓል ይዘጋጃል። እንዲሁም እግዚአብሔር ከሕዝቡ ጋር ያለው ግንኙነት ፍጹምና የተሟላ ስለሚሆንበት የመጨረሻው ዘመን በሚናገርበት ጊዜ ምርጥ ምግብ እንደሚቀርብበት ታላቅ ግብዣ አድርጎ ያቀርባል። በዘጸአት 24:11 ቃል ኪዳን ከተሰጠ በኋላ፤ የአይሁድ ተወካዮች ከእግዚአብሔር ጋር «የቃል ኪዳን ግብዣ» አድርገው ነበር። እንደዚሁም እግዚአብሔር ለምድር ያለውን ዕቅድ በሚቋቋሙበትና እንደገና ዘላለማዊ ቃል ኪዳን በሚገባበት ጊዜ፤ «የቃል ኪዳን ግብዣ» ይደረጋል። ይህ ቃል ኪዳን ከአይሁድም ከአሕዛብም ለተሰባሰቡ የእግዚአብሔር ልጆች ሁሉ የሚሆን ነው። በዮሐንስ ራእይ ይህ ግብዣ «የበጉ የሠርግ እራት» ተብሎ ተጠርቷል (ራእ. 19:9)። እግዚአብሔር የማያውቁትን ወይም የማያመልኩትን አሕዛብ ካስወገደ በኋላ፤ ከሕዝቡ ጋር ያልተቆጠበ ጎብረትና ደስታ እንደሚያደርግ ይህ የመጨረሻው ዘመን ትንቢት ያሳያል። እነዚህ ሰዎች አይሁዶች ብቻ ሳይሆኑ የሚያምኑ አሕዛብም ናቸው። ይህ ግብዣ በተጨማሪም እግዚአብሔር በመጨረሻው ዘመን ለሕዝቡ የሚሰጣቸውን በረከቶች የሚያመለክት ነው (ኢሳ. 55:2)።

ለ. እግዚአብሔር እጅግ አስፈሪውን የሰው ልጅ ጠላት ማለትም ሞትን ያስወግዳል። እግዚአብሔር በሰዎች ሁሉ ላይ ያጠላውን መሸፈኛ ያስወግዳል። ይህ መሸፈኛ ምንን ያመለክታል? የተለያዩ አተረጓገሞች አሉ።

በመጀመሪያ፤ ይህ ሰዎችን የኃጢአት ባሪያዎች የሚያደርጋቸው መንፈሳዊ ዕውርነትና አለማወቅ ነው።

ሁለተኛ፤ የኃጢአት ውጤት የሆነው የኃዘንና የመከራ መሸፈኛ ነው።

ሦስተኛ፤ እጅግ ከባድ የሆነውን የኃዘን ምንጭ ማለትም ሞትን ያመለክታል። በአይሁድ ባሕል፤ መሸፈኛ በተለያዩ መንገዶች ለግልጋሎት ይውል ነበር። አንድ ሰው በልቅሶና በኃዘን ላይ በሚሆንበት ጊዜ ይደረጋል (2ኛ ሳሙ. 15:30፤ ኤር. 14 ከቁጥር 3 ጀምሮ)። ወይም ደግሞ መሸፈኛው አንድ ሰው በሚሞትበት ጊዜ ከመቀበሩ በፊት ጣል የሚደረግበትን ጨርቅ ሊያመለክት ይችላል። የጨርቁ በሰውዬው ላይ መጣል የሕይወት ተስፋ እንደተሟጠጠ በመግለጽ የልቅሶውን ሂደት ያስጀምር ነበር። ኢሳይያስ ሞትን በዓለም ሰዎች ላይ እንደተጣለ መሸፈኛ አድርጎ ገልጾአል። በሁሉም አገር ውስጥ የሚገኙ ሰዎች በየቀኑ ሞትን ስለሚጋፈጡ ምንም ዓይነት የማምለጫ መንገድ የለም። በሁሉም ስፍራና በሁሉም አገር ከሞት ማምለጥ አይቻልም። ከሞት የተነሣ ሰዎች ሁሉ ለኃዘንና ለልቅሶ ይዳረጋሉ።

አንድ ቀን ግን እግዚአብሔር ይህንን የሞት ርግማን የሆነውን የተስፋ-ቢስነት መሸፈኛ ያነሣል። ሞት ይዋጣል። ዳግም የሰውን ልጅ በማይመታበት መንገድ ይወገዳል። የሰው ልጅ የመጨረሻ ጠላት የሆነው ሞት ይደመሰሳል (1ኛ ቆሮ. 15:54፤ ራእ. 21:4)።

ሐ. እግዚአብሔር ከምድር ላይ ኃዘንን ያስወግዳል። ወላጅ ወድቃ የተጎዳች ልጁን እንባዎች እንደሚያብስ ሁሉ፤ እግዚአብሔር ከሰዎች ዓይኖች ላይ እንባዎችን እንደሚያብስ ተገልጾአል። ይህ በኃጢአት፤ በባክነው ሕይወት፤ በስደት፤ በበሽታ፤ በሞት፤ በጦርነት፤ ወዘተ. . . ኃዘን ምክንያት የሚፈስሱትን እንባዎች የሚያመለክት ነው። እግዚአብሔር ራሱ በፍቅሩ ሰዎች በምድራዊ ሕይወታቸው የሚጋፈጡትን ኃዘን ያስወግዳል (ራእ. 21:3-5 ተመልከት)። በዚህ ጊዜ ኃዘን ሊወገድ የሚችልበት ምክንያት እግዚአብሔር በሰው ልጅ ላይ ኃዘንን የሚያስከትሉትን ነገሮች ሁሉ ስላነሣ ነው።

መ. እግዚአብሔር በምድር ከሚኖሩት ሁሉ ላይ ኃፍረትን ያስወግዳል። ማኅበራዊ ኃፍረትን እንደመከናነብ የከፋ ነገር የለም።

ይኸው ኃፍረት እንደ ዓይነ ስውርነት፣ ደንቆሮነት፣ ሽባነት፣ መልክ ጥፋነት ካሉ ተፈጥሮአዊ የአካል ጉዳቶች፤ እንደ የአእምሮ ዘገምተኝነት፣ ወሲባዊ ጥቃት ከመሳሰሉ ከስሜታዊ ችግሮች፣ እንደ ድህነት፣ መበለትነት፣ ወላጅ አልባነት ከመሳሰሉ ኢኮኖሚያዊ ሁኔታዎች ሊከሰት ይችላል። በስደትም ምክንያት ሊከሰት ይችላል። በየትኛውም የዓለም ክፍል፣ ክርስቲያኖች ለጽድቅ ካላቸው አቋም የተነሣ በብዙኃኑ የሚገለሉ አናሳዎች ናቸው። ይህም ከጣዖት ይልቅ የማይታይ አምላክ በማምለካቸው ለመሳለቂያነት እንደተጋለጡት አይሁዶች ማለት ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ ሲመጣና ሲነግሥ ግን ይህ ሁሉ ኃፍረት ይወገዳል። ሰዎች ሁሉ እግዚአብሔር የሚፈልጋቸውን ዓይነት ሰዎች ይሆናሉ። በዋናነት ግን በዚህ ስፍራ የተጠቀሰው ኃፍረት ከአዳምና ሔዋን ዘመን ጀምሮ የሰውን ዘር ሁሉ፣ የእግዚአብሔርን ሕዝብ ሳይቀር ያሠቃየው ኃጢአት ነው። በዚያን ጊዜ እግዚአብሔር የሰውን የኃጢአት ተፈጥሮ ያስወግዳል። ከዚያ በኋላ እግዚአብሔርን በፍጹም ልባቸው እንዳይታዘዙ የሚያደርጋቸው ነገር ከሕይወታቸው ይነሣል ማለት ነው።

15ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ይህ ሁሉ ለክርስቲያን ትልቅ የተስፋ ቃል የሚሆነው ለምንድን ነው? ለ) አንድ ክርስቲያን እነዚህን የተስፋ ቃሎች ቢያውቅና ቢያምን ዛሬ እንዴት በተለየ ሁኔታ ሊኖር እንደሚችል ግለጽ።

ኢሳይያስ ይህንን ክፍል የሚያጠቃልለው እግዚአብሔር በሕዝቡ ሊታመን እንደሚችል በድጋሚ በማስገንዘብ ነው። አንዳንድ ጊዜ እግዚአብሔር የዓለምን ታላላቅ ክፋቶች ለመለወጥ የማይችል ወይም የማይፈልግ መስሎ ይታያል። ይሁንና፣ እግዚአብሔር ታማኝ አምላክ ስለሆነ ሊታመን ይችላል። እርሱ ለሕዝቡ የቅርብ አምላክ ነው። በእርሱ የሚታመኑ ሰዎች ከቶውንም አያፍሩም። ዘላለማዊነት የእነርሱ ነው። የእግዚአብሔር ልጆች በእምነት ዓይኖቻቸው ከአሁን አሻግረው ወደ ዘላለም ሊመለከቱ ይችላሉ። ስለሆነም ኢሳይያስ እንዳለው የእግዚአብሔር ሕዝብ በማዳኑ ደስ ሊሰኙ ይገባል። ኢሳይያስ ጊዜው ገና ወደፊት የሚመጣ መሆኑን ያውቅ ነበር። ነገር ግን አንድ ቀን መሆኑ የማይቀር ነው። ምንም እንኳን የእግዚአብሔር ልጆች አሁን በጨለማ ጊዜያት ውስጥ ቢያለቅሱም፣ «ደስታና ሳቅ» ጠዋት ይመጣል [መዝ. (126)፡5-6]።

3. እግዚአብሔር የሰውን ኩራት ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ያዋርዳል (ኢሳ. 25፡10-12)

ኢሳይያስ ይህንን ምዕራፍ የሚፈጽመው መጭውን የእግዚአብሔርን ፍርድ በማመልከት ነው። የእግዚአብሔር በረከት በሕዝቡ ላይ ሲሆን፣ ፍርዱ ደግሞ በጠላቶቹ ላይ እንደሚሆን ተገልጿል። ቀደም ሲል

ኢሳይያስ የእግዚአብሔርን መንግሥት በተምሳሌት በመግለጽ ወደ ኢየሩሳሌም ተራራ ስለሚመጣው በረከት ገልጽአል። ሌላውስ ተራራ - የሞዓብ ተራራ? የእስራኤላውያን ታሪካዊ ጠላት የሆነው ሞዓብ በዚህ ስፍራ የእግዚአብሔርን ጠላቶች በመወከል ተገልጽአል። እግዚአብሔር ለዚህ ተራራ የተሟላ የፍጻሜ ፍርድ ይሰጣል። በጋጥ ውስጥ ጭድ በበሬ እንደሚረገጥ እንዲሁ እግዚአብሔር ጠላቶቹን በፍርድ ያዋርዳቸዋል።

ኢሳይያስ የሚሰጠው ብዙ ከብት ያለውን ገበሬ ምሳሌ ነው። ጋጡን ለማጽዳት ጊዜ በማጣቱ እበቱ ይከመራል። ገበሬው ወደ ጋጡ ሲሄድ በዚያ የእበት ከምር ውስጥ ይወድቃል። ለመውጣት ምንም ያህል ቢታገል አልሆንልህ ይለዋል። በተመሳሳይ ሁኔታ የሰው ልጅም በብርታቱና በሥልጣኔው ይኩራራል። ነገር ግን ከዚህ ሥልጣኔ ጋር ወደ ሰማያት ደርሶ የእግዚአብሔርን ርግማን ያስከተለው ከፋት ስላለ፣ የሰዎች ሥልጣኔ ለእግዚአብሔር ከከብት እበት የተሻለ አይደለም። የእግዚአብሔር የፍርድ ሰዓት ሲደርስ፣ የሰውን ልጅ ሁሉ ኩራት ያስወግዳል። የሰው ልጅ የሚመካባቸውን ሥልጣኔዎች እግዚአብሔር ያስወግዳቸዋል። እንዲሁም ደግሞ ከተሞችንና ወይም የእምነት ዘይቤዎችን ይደመስሳል። የሰው ልጅ የሚመካባቸው፣ የሚታመንባቸው፣ የሚያምናቸውና ተስፋ የሚያደርግባቸው ነገሮች ሁሉ በዚያን ጊዜ ከንቱዎች ሆነው በእግዚአብሔር ይደመስሳሉ።

16ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ዛሬ የዓለም ሰዎች አስፈላጊዎች ናቸው ብለው ለሚያስቧቸው ነገሮች ከፍተኛ ትኩረት እንዳንሰጥ ይህ አሳብ የሚያስጠነቅቀን እንዴት ነው? ለ) ዛሬ ሰዎች የሚታመኑባቸውን አንዳንድ ነገሮች ዘርዝር። ሐ) ኢየሱስ ክርስቶስ ለመንገሥ ሲመጣ እግዚአብሔር በእነዚህ ነገሮች ላይ ምን የሚያደርግ ይመስልሃል?

ኢሳይያስ 26

17ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ኢሳይያስ 26:3-4ን በቃልህ አጥና። ለ) በዓበይት ችግሮች ወይም ስደት መካከል ሰላም ሊኖረን እንደሚችል ይህ ክፍል እንዴት እንደሚያሳየን ግለጽ። ሐ) እግዚአብሔር በዚህ ክፍል የሚሰጣቸውን የተስፋ ቃሎች ዘርዝር። መ) እነዚህን የእግዚአብሔርን ተስፋዎች ለመቀበል ለሚፈልጉ ሰዎች ከፍሉ የሚያስቀምጣቸው ቅድመ-ሁኔታዎች ምንድን ናቸው?

18ኛ ጥያቄ፡- ኢሳይያስ 26ን አንብብ። (ሀ) የእግዚአብሔርን ሕዝብ ከተማና ያላትን ጥበቃ ግለጽ። ይህ ዛሬ ለእኛ ምን ማለት ይመስልሃል? ይህች ከተማ በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ከተገለጸችው ሌላ ከተማ ጋር የተነጻጸረችው እንዴት ነው? (ለ) ለጻድቅ ሕዝብ የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል ምንድን ነው? ያ ተስፋ እንዲፈጸም ሊከናወን የሚገባው ቅድመ-ሁኔታ ምንድን ነው? (ሐ) በቁጥር 4 ስለ እግዚአብሔር የተሰጠው ገለጻ ምንድን

ነው? ይህ ምን ማለት ነው? (መ) እግዚአብሔር ለኩራተኛና ራሱን ዝቅ ዝቅ ለሚያደርግ ሰው ያለውን አመለካከት አነጻጽር። (ሠ) እግዚአብሔርን መጠበቅና መናፈቅ ማለት ምን ማለት ነው? (ረ) ከእግዚአብሔር ፍርድ ዓላማዎች ስለ አንዱ ቁጥር 9-10 ምን ይላል? (ሰ) እግዚአብሔር ነገሮችን በእኛ በኩል ስለማከናወኑ ቁጥር 12 ምን ይላል? (ሸ) እግዚአብሔር ለጠላቶቹና ለሕዝቡ የሚያደርጋቸውን ነገሮች አነጻጽር (ቁ. 14-19)። (ቀ) ኢሳይያስ እግዚአብሔር በፍርድ እስከሚንቀሳቀስ ድረስ ሕዝቡ ምን እንዲያደርጉ ይነግራቸዋል? (በ) የዚህን ምዕራፍ ትምህርት በአንድ ዓረፍተ ነገር አጠቃልለህ ጻፍ።

መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ሁለት ከተሞች ይናገራል። ኢሳይያስ በበርካታ ስፍራዎች እግዚአብሔር በመጨረሻው ዘመን እንደሚደመስሳት የተናገራት የሰዎች ከተማ አለች። ይህች ምድራዊት ከተማ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በተለያዩ ስሞች ተጠርታለች። የባቢሎን መንግሥት ኢየሩሳሌምን ባወደመ ጊዜ የእግዚአብሔር ሕዝቡ ሁሉ ጠላት ሆኖ ስለተገለጸች (ራእይ 17-18)፣ ባቢሎን ተብላ ተጠርታለች። እንዲሁም ደግሞ ኢየሩሳሌም ተብላም ተጠርታለች። ይህም ምድራዊቷን ኢየሩሳሌምን ለመወከል ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ የተሰቀለባት ከተማ የእግዚአብሔርና የመሢሔ ሕዝብ ጠላቶች ተምሳሌት ሆናለች (ዕብ. 13:11-14)።

ሁለተኛዬቱ ከተማ ሰማያዊቷ ኢየሩሳሌም ናት። ይህች ከተማ ዘላለማዊ የሆነው ንጉሥ እግዚአብሔር የሚኖርባት ናት። እንዲሁም ደግሞ የሕዝበ-እግዚአብሔር የመጨረሻ መድረሻ ናት። እግዚአብሔር አሁን እየገነባት ያለች ዘላለማዊት ከተማ ስትሆን ልትጠፋ የምትችል አይደለችም። በዚያም ደስታ እንጂ ኃዘን አይኖርም (ዕብ. 11:9-10፣ 16፣ 12:22-24፣ 13:11-14፣ ራእ. 21:1-4)።

እነዚህ ሁለት ከተሞች በማያቋርጥ ግጭት የሚኖሩ ናቸው። ነገር ግን ዛሬ እንደምንመለከተው፣ በመጨረሻ ጸንታ የምትቆመው የእግዚአብሔር ከተማ ብቻ ነች። የዘላለማዊቷ ከተማ ዜጎች መሆናችንን ልናረጋግጥና አሳባችንን ሁሉ በዚያ ላይ ልናሳርፍ ይገባል።

1. ሁለቱ ከተሞችና ፍጻሜያቸው (ኢሳ. 26:1-9)

ዓለም ወደ ፍጻሜዋ ስትደርስና እግዚአብሔር በዓለም ሕዝብና ከተሞች ላይ ፍርድን ሲያመጣ፣ እግዚአብሔር ሕዝቡን ያከብራቸዋል። እዚህ በይሁዳ ምድር እንደሚኖሩ ተደርገው የተገለጹት የእግዚአብሔር ሕዝብ የእግዚአብሔርን ሥራ ስለሚመለከቱ የድል ዜማን ያዜማሉ።

ምንም እንኳ እስራኤልና ይሁዳ ምርጥ የእግዚአብሔር ሕዝብ ቢሆኑም፣ በታሪካቸው ሁሉ በእግዚአብሔር ላይ ሲያምጹ ኖረዋል። ሕዝቡ እግዚአብሔርን የተከተለባቸው ጊዜያት ነበሩ። ይህ በተለይ

በኢያሱና በዳዊት ዘመን ተግባራዊ ሆኗል። ብዙውን ጊዜ ግን የእግዚአብሔር ሕዝብ የኖሩት በእግዚአብሔር ላይ በማመፅ ወይም በክፊል ብቻ በመታዘዝ ነበር። ለዚህም ምክንያቱ ልክ እንደኛው በኃጢአት ባሕርያቸው መሸነፋቸው ነበር። አንድ ቀን ግን ያይለወጣል። የእግዚአብሔር ሕዝብ በሙሉ ጻድቃን ይሆናሉ። ኢየሩሳሌምም እግዚአብሔር በዚያ ስለሚኖር ልዩ ከተማ ትሆናለች። እግዚአብሔር ከቅጥሮችና ከመጋረጃ በስተቀር በቤተ መቅደስ ውስጥ አይሸሸግም። ነገር ግን በክብሩ ሁሉ ይታያል።

ሀ. እግዚአብሔር የሚሠራት የመጨረሻዋ ከተማ

1. እግዚአብሔር ከተማዬቱን ከየትኛውም ጠላት ያድናታል። በዚያች ከተማ ውስጥ ስለሚኖር ይህንኑ ተግባራዊ ያደርጋል። ለከተማዬቱ የጥበቃ ቅጥሮች አያስፈልጓትም። ይልቁንም እግዚአብሔር የሚያደርገው ማዳን ይጠብቃታል። እያንዳንዱ የከተማዋ ነዋሪ ከእግዚአብሔር ጋር የቅርብ ግንኙነት ስለሚኖረው፣ ማዳኑ ግላዊ ይሆናል። ማዳኑ ብሔራዊ ገጽታም ይኖረዋል። ለመታዘዝ የሚፈልግ አዲስ ልብ እንዳላቸው ሰዎች የዳኑት ሁሉ በኅብረት ስለሚኖሩና በከተማዬቱ ውስጥም ሆነ ውጭ ጠላቶች ስለማይኖሩ ነው (ኤር. 24:6-7፤ 32:38-41፤ ሕዝ. 11:18-20፤ 36:25-29)።

2. በከተማዬቱ ውስጥ የሚኖሩ ጻድቃንና በእግዚአብሔር የሚተማመኑ ይሆናሉ። በጥንት ዘመን፣ ከከተሞች ደጃፍ ቆመው የልተፈለጉትን ሰዎች የሚከለክሉ ወታደሮች ነበሩ። በማታ ወይም ጠላት በሚቀርብበት ጊዜ፣ የከተማዬቱ ደጆች ይዘጋሉ። እንዲሁም ደግሞ የዘላለማዊቱ ከተማ ደጆችም ጉልበቱን ለእግዚአብሔር የማያንበረክክ ኃጢአተኛ በሚመጣበት ጊዜ ዝግ ይሆኑበታል። ነገር ግን የሚከተሉትን ሁለት ቅደመ-ሁኔታዎች ለሚያሟሉ ሰዎች ከተማዬቱ ትከፈታለች።

ሀ. ጻድቃን ለሆኑ። ጻድቅ መሆን ማለት ከእግዚአብሔር ጋር ትክክለኛ ግንኙነት ማድረግ ማለት ነው። ሕዝብ እስራኤል (እና የእግዚአብሔር መንፈሳዊ ሕዝብ የሆነችው ቤተ ክርስቲያን/ ወደ ከተማዬቱ የሚገቡት ከእግዚአብሔር ጋር ውጫዊ ቃል ኪዳን ስላላቸው ሳይሆን፣ በእግዚአብሔር ላይ ባላቸው እምነት አማካኝነት ለእግዚአብሔር ክብርን በሚያመጣ መልክ ስለሚኖሩ ነው። የእግዚአብሔርን ሕግጋት ተከትለዋል። እንዲሁም ደግሞ ከእግዚአብሔር ዘንድ ጽድቃቸውን እንደ ስጦታ ተቀብለዋል። ሕዝቡ ጽድቅን የተቀበለው ከእግዚአብሔር ዘንድ እንጂ የሕግን ሥራ በማድረግ አይደለም።

ለ. በእግዚአብሔር ላይ ያላቸውን እምነት ለሚጠብቁ። ሕዝቡ እምነትን የሚጠብቁ እንደሚሆኑ ተገልጾአል። የእግዚአብሔር ሕዝብ ለእግዚአብሔርና ከእርሱ ጋር ለገቡት ቃል ኪዳን ታማኞች ይሆናሉ። እግዚአብሔር የሰጣቸውን የተስፋ ቃሎች በማመን እምነታቸውን ይጠብቃሉ። አሁን በቤተ ክርስቲያን እንደሚታየው፤ እስራኤላውያን መንፈሳዊ መሪዎች በሚኖሩበት ጊዜ ለአጭር ወቅት እግዚአብሔርን ለመከተል አይችገሩም ነበር። ነገር ግን መሪው ሲሞት፤ ከእግዚአብሔር ፊታቸውን ይመልሳሉ። ኢሳይያስ ግን ስለዚህ ጉዳይ ሕዝብ እስራኤልን አስጠንቅቋል። ለእኛም ይህ ማስጠንቀቂያ ሊሆንን ይገባል። የእግዚአብሔር ልጆች መሆናቸውን የሚገልጹት በእምነታቸው የሚጸኑት ናቸው። የሚድኑት ወይም የእግዚአብሔርን በረከት የሚቀበሉት እስከ ሕይወታቸው ዳርቻ ድረስ ለእግዚአብሔር በታማኝነት የሚኖሩ ናቸው (ማቴ. 24:9-13)። የእምነትን ሩጫ ጀምሮ ማቋረጡ እርባና የለውም። ቁምነገሩ በዳንን ጊዜ መጀመሩ ብቻ ሳይሆን መጨረሱም ነው። ብዙውን ጊዜ አንድ ሰው በክርስቶስ ለማመን በሚወስንበት ጊዜ ደስ እንሰኛለን። ነገር ግን በሕይወት ዘመናቸው ሁሉ እምነታቸውን የሚጠብቁ ምን ያህሎቹ ናቸው? እግዚአብሔር እስኪሞቱ ድረስ የሚከተሉትን ደቀ መዛሙርት ይፈልጋል።

19ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በቤተ ክርስቲያን ህክስድሳ ዓመት በላይ ዕድሜ ያላቸውን ሰዎች ስም ዘርዝር። ከእነዚህ መካከል አምስቱ መቼ በክርስቶስ እንዳመኑ ጠይቃቸው። ለ) ስንት ንደኞቻቸው ከእነርሱ እኩል በክርስቶስ አምነው ወደ ጓላ እንዳፈገፈጉና ለምን ይህንን እርምጃ እንደወሰዱ ጠይቃቸው። ሐ) አምናለሁ ብለው ሲያበቁ ወደ ጓላ የተመለሱ ስንት ሰዎች ታውቃለህ? ለምን ወደ ጓላ ተመለሱ? መ) ወደ ጓላ የተመለሱት ሰዎች ወደ እግዚአብሔር እንዲመጡ ለማበረታታት ቤተ ክርስቲያን ምን ልታደርግ ይገባል ትላለህ? ሠ) ቤተ ክርስቲያን ክርስቲያኖች በእምነታቸው እንዲጸኑ ምን ልታደርግ ትችላላች?

በተለይ በመከራ ጊዜ ከእግዚአብሔር ጋር በእምነት ለመቀጠል የሚያስፈልገው ምንድን ነው? የሰዎች ከተማ አሁንም ገዥ፤ ኩሩና የእግዚአብሔር ልጆች ተቃዋሚ ሆና ሳለች የጽድቅ መንገዳችንን እንዴት ልንቀጥል እንችላለን? በዓለም ሰላም ሲታጣ፤ እግዚአብሔር ተስፋ የሚሰጠን ሰላም እንዴት ሊኖረን ይችላል? (ዮሐ. 14:27፤ 16:33 ተመልከት)። ሰላም በእኛ ጥረት የሚገኝ ሳይሆን የእግዚአብሔር ስጦታ እንደሆነ መረዳት ይኖርብናል።

ኢሳይያስ የእግዚአብሔር ሰው ፍጹም ሰላም እንዲኖረው ከተፈለገ ሁለት ነገሮች መግላት እንዳለባቸው ገልጾአል። መጀመሪያ በእግዚአብሔር መታመን ያስፈልጋል። በእግዚአብሔር መታመን

ማለት በእግዚአብሔር ማንነትና በሚሰጠን የተስፋ ቃል ላይ ከሙሉ ልባችን መደገፍ ማለት ነው። ለችግሮቻችን የሰውን ሳይሆን የእርሱን መፍትሔዎች መሻት ማለት ነው። ንጉሥ አካዝ ለርዳታ ያቀናው ወደ እግዚአብሔር ሳይሆን ወደ አሦር ነበር። ንጉሥ ሕዝቅያስ አሦርን ለመዋጋት የግብፅን እርዳታ ለመጠየቅ ተፈትኖ ነበር። እነዚሁ ሁለቱም ነገሥታት ከእግዚአብሔር ይልቅ በሰዎች ለመደገፍ ተፈትነዋል። ስለሆነም ኢሳይያስ የእምነትን መሠረታዊ አሳብ ነግሮአቸዋል። ይኸውም ለችግሮች መፍትሔ እንዲገኝ በእግዚአብሔር መታመን ነው። ለቤተሰባችን ወይም ለገንዘብ ወይም ለትምህርት በእግዚአብሔርም በሰውም ልንታመን አንችልም። ይልቁንም ለችግሮቻችን መፍትሔ ለማግኘት በእግዚአብሔር ብቻ መታመን አለብን።

ሁለተኛ፡ ጽኑ ዓላማ (ከ1980 ዓ.ም. እትም)። ኢሳይያስ ይህን ሲል የሰውዬው ስሜት አሳቡን እንደማይገዛው ለመግለጽ ነው። ስሜት ይለዋወጣል። ነገሮች ሲሳኩልን እንደሰታለን፤ አልሆን ሲል ደግሞ እናዝናለን። ነገር ግን ከእግዚአብሔር ጋር ለዘለቄታው መጓዝ የሚቻለው በሚገባ ለማሰብ የተቻለ እንደሆነ ነው። አንድ ሰው ለእግዚአብሔር በመታዘዝና መልካምም ሆነ ክፉ ስሜት ቢያድርበትም እርሱን በሚያስደስት መልኩ ለመኖር ከቆረጠ፤ አሳቡ ስሜቱን ገዝቶታል ማለት ነው። በዚህ ጊዜ በልበ ሙሉነት ሊመላለስ ይችላል።

20ኛ ጥያቄ፡- መዝሙር (112)፡6-8፤ ሮሜ 12፡1-2 አንብብ። ሀ) እነዚህ ጥቅሶች በእግዚአብሔር ላይ ጽኑ እምነት ስላለውና አእምሮውን ስለሚያድስ ሰው ምን ይላሉ? ለ) አእምሮአችንን ለማደስና እግዚአብሔርን በጽናት ለመከተል ልናደርጋቸው የሚገቡን ነገሮች ምንድን ናቸው?

ሕዝቡ በእግዚአብሔር እንዲታመኑ ካበረታታቸው በኋላ፡ ኢሳይያስ አሳቡን አጠንክሮ ሕዝቡ በእግዚአብሔር እንዲታመኑ ያዛል። ይህም መታመን እግዚአብሔር ጸሎት እየመለሰና ሕዝቡን እየባረከ የሚገኝ ለሚመስልበት አጭር ጊዜ ብቻ የሚሠራ መሆን አልነበረበትም። ለዘላለም መቀጠል ይኖርበታል። የጸሎት መልሶች እንደምንፈልገው የማይመጡ በሚመስልበት ጊዜ ጭምር በእግዚአብሔር ላይ ያለን መታመን መቋረጥ የለበትም። አሦራውያንና ባቢሎናውያን ከተሞቻቸውን በደመሰሱበት ወቅት እንኳ ሳይቀር አይሁዶች በልበ ሙሉነት በእግዚአብሔር ሊታመኑ የሚገባው ከእግዚአብሔር ማንነት የተነሣ ነበር። እግዚአብሔር ከሕዝቡ ጋር ቃል ኪዳን የሚገባ ያህዌ አምላክ ነው። እርሱ የዓለም ሁሉ ጌታና ዘላለማዊ ዓለት ነው። የሕይወት ማዕበሎች ሁሉ ሊለውጡትም ሆነ ሊረቱት አይችሉም። ከግዙፍነቱና ከጥንካሬው የተነሣ ሊጠፋ እንደማይችል የሕንጻ መሠረት ማለትም የማዕዘን ድንጋይ፤ እግዚአብሔርም የአንድ ሰው ሕይወትና

እምነት መሠረት ነው። አንዳንድ ጊዜ አማኙ የሚወድቅ መስሎ ቢታይም፤ እግዚአብሔር ሁልጊዜም ከአጠገቡ ቆሞ ይደግፈዋል። በእግዚአብሔር መታመን ማለት በሌላ ነገር አለመታመን ማለት ነው። በእግዚአብሔር እንታመናለን እያልን ጉድለቶቻችንን ለመሙላት የቤተ ክርስቲያናችንን ወይም የቤተሰባችንን እጆች የምናይ ከሆነ፤ መታመናችን የውሸት መሆኑ ነው። ታመንን ልንል የምንችለው እምነታችንን የምንጥለው በእግዚአብሔር ላይ ብቻ የሆነ እንደሆነ ነው። አእምሮአችን በጽናት በእግዚአብሔር ላይ ከታመነ፤ እንደ እግዚአብሔር ሁሉ የማንነቃነቅና የማንረታ ሰዎች እንሆናለን። ኢዮብ በመከራ ውስጥ እንደተናገረው፤ «እነሆ፤ ቢገድለኝ ስንኳ እርሱን በትዕግሥት እጠባበቃለሁ» (13:15)።

ለ. ክፉዋ የሰዎች ከተማ ትዋረዳለች

ኢሳይያስ ከመጽሐፉ ዐበይት ትምህርቶች አንደኛውን አሳብ እንደገና ያነሣዋል። ይኸውም ትዕቢተኛ የሆነውን ሰው ወይም ማንኛውም ነገር እግዚአብሔር እንደሚያዋርድ ነው። ከፍ ባለችው ከተማ (ወይም በኩሩዋ ከተማ) የሚኖሩ ሰዎች ትምክሕተኞችና የእግዚአብሔር ጠላቶች ናቸው። ለአይሁዶችና ዛሬ ደግሞ ለእኛ እግዚአብሔርን በመቃወም ላይ ያለችው የሰዎች ከተማ የማትደመሰስ መስሎ ቢታይም፤ እግዚአብሔር ለመፍረድ በሚቆርጥበት ጊዜ የውርደትን ሽማ ያከናወናል። በታሪክ ኃይል ያልነበራቸውና ተረግጠው የኖሩ ሰዎች ይረግጧታል። በኃይለኞችና በዕቡያን ላይ ድልን የሚቀዳጁት ድሆችና የተጨቁኑት ናቸው። ኩራተኞችና ታላላቆች እስከ አፈር ድረስ ተረግጠው ይዋረዳሉ።

21ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በኢትዮጵያ ድሆችና የተጨቁኑትን ሕዝቦች ዘርዝር። ለ) ኃይለኞቹ ዝቅ ቢሉና ድሆችና የተጨቁኑት ኃይል ቢሰጣቸው፤ በኢትዮጵያ የሰዎች ሕይወት እንዴት የሚለወጥ ይመስልሃል?

እግዚአብሔር ከድሆች ጎን የሚቆመው ድሆች በመሆናቸው ምክንያት አይደለም። ነገር ግን ብዙውን ጊዜ ጆሮአቸውን ለእግዚአብሔር የሚሰጡትና ከእርሱ ጋር ለመመላለስ የሚፈልጉት ድሆች በመሆናቸው ነው። በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ሁሉ፤ ዐበይት የእምነት እንቅስቃሴዎች የተጠነሰሱት በድሆችና በተጨቁኑ ሰዎች አካባቢ ነው። ከጊዜ በኋላ እነዚያ አማኞች ወደ ሀብታምነት በመሸጋገር በሚያሳዝን መልኩ ወደ መኩራራት አዘንብለዋል። እግዚአብሔር ለድሆች ያለውን ፍላጎት በመዘንጋት ድሆችን ይጨቁኑ ጀመር። የኋላ ኋላ እግዚአብሔር በድሆች መካከል ሌላ የመንፈስ ቅዱስ እንቅስቃሴ ይጀምርና ዑደቱ እንደገና ይቀጥላል። ይህ ዛሬ ድሆችንና የተጨቁኑትን እያገለልን ሀብታሞችንና የተማሩትን ሰዎች ወደ

ክርስቶስ በማምጣቱ ተግባር ላይ እንዳናተኩር ማስጠንቀቂያ ሊሆነን ይገባል።

ሐ. እግዚአብሔር የጻድቃንን መንገድ ያቃናል።

እግዚአብሔር ይህንን የሚያደርገው እንዴት ነው? በመጀመሪያ፤ ኢሳይያስ ምዕራፍ 26 የተመሠረተው ኢየሱስ ክርስቶስ በሚገዛበትና ክፋት በሚወገድበት የመጨረሻው ዘመን ዓውድ ውስጥ ነው። እግዚአብሔር ጻድቃንን ለተከታታይ እምነታቸው የሚሸልማቸውና ነገሮች የሚቃኑት ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ነው። የዮሐንስ ራእይ እንደሚናገረው፤ የጻድቃን የኃዘን እንባዎች ሁሉ ይታበሳሉ (21:4)። ሁለተኛ፤ እግዚአብሔር ለልጆቹ በአሁኑ ዘመን የሚኖሩበትን ኃይልና ብርታት ይሰጣቸዋል። እግዚአብሔር ልጆቹ ከሆንን ምንም ችግር እንደማይገጥመን ቃል አይገባልንም። እንዲያውም የተነገረን የዚህ አሳብ ተገላቢጦሽ ነው። ይኸውም በዓለም ላለን ብዙ መከራዎች እንደሚያጋጥሙን ነው (ዮሐ. 16:33)። ስለሆነም እግዚአብሔር በአሁኑ ዘመን መንገዳችንን የሚያቃናው እያንዳንዱን የዕለት እርምጃ ከእኛ ጋር በመጓዝ፤ ብርታትን በመስጠትና በኃዘን ጊዜያት እኛን በመሸከም ነው። የእግዚአብሔር ልጆች የሚሄዱበት መንገድ በእግዚአብሔር ቁጥጥር ሥር ያለ ነው። መንገዱን የሚመርጠውም ሆነ የሚያቃናው ራሱ እግዚአብሔር ነው።

መ. በመከራ ጊዜ እግዚአብሔርን የሚከተሉት ሰዎች አመለካከት። ኢሳይያስ ለእግዚአብሔር ወደ መናገሩ ይመለሳል። ንግግሩንም የሚጀምረው ታማኝ ተከታዮቹ በመከራ ጊዜ ምን እያደረጉ እንደሆነ ለእግዚአብሔር በማስገንዘብ ነው።

መጀመሪያ፤ «በፍርድህ መንገድ ተስፋ አድርገንሃል።» በግልጽ የተጻፈውን የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ይጠብቁ ነበር። እግዚአብሔር ያደርጉት ዘንድ ያዘዘውን ሁሉ ራሳቸውን ዝቅ አድርገው በመታዘዝ በታወቀው የእግዚአብሔር ፈቃድ ይመላለሱ ነበር። የእግዚአብሔርን ቃል ካላወቅንና አውቀንም ካልታዘዝን፤ በእምነታችን ልንበረታና ልንጸና አንችልም።

ሁለተኛ፤ እግዚአብሔርን ይጠባበቁ ነበር። ኢሳይያስ የአንድ ሰው ወይም ሕዝብ የእምነት ሕይወት በብዙ ዓመታት እንጂ በአጭር ጊዜ ሊለካ እንደማይችል ያውቅ ነበር። ስለሆነም ነገሮች በተፈለገው አቅጣጫ ሳይሄዱ ሲቀሩ፤ ታማኝ የሆኑት የእግዚአብሔር ሕዝብ መጠባበቅ ነበረባቸው። በእግዚአብሔር ላይ ካላቸው እምነት የተነሣ የኋላ ኋላ እግዚአብሔር ነገሮችን እንደሚያስተካክልና ፍርድን እንደሚያመጣ ያውቁ ነበር።

ሦስተኛ፡ ከራሳቸው ሁኔታ በላይ ስለ እግዚአብሔር ያስቡ ነበር። ያላሰባቸው ነገር ቢኖር የእግዚአብሔር ስምና መታሰቢያ ነበር። የእነርሱ ስኬትም ሆነ ውድቀት ዋና ጉዳይ አልነበረም። ከባድ ወይም ቀላል ሕይወት፡ ሀብታም ወይም ድሆች፡ ተቀባይነት ያገኙ ወይም ያላገኙ፡ በሕይወት የሚኖሩ ወይም ለእግዚአብሔር ብለው የሚገደሉ መሆናቸው አያሳስባቸውም ነበር። ከማንኛውም ነገር በላይ የሚያሳስባቸው ነገር ቢኖር የእግዚአብሔር በሕይወታቸው መከብር ነበር።

ከዚያም ኢሳይያስ የራሱን የጠለቀ ልባዊ መሻት ይገልጻል። እግዚአብሔርን ይናፍቀዋል። ከጠዋት እስከ ማታ ኢሳይያስ ከእግዚአብሔር ጋር የቀረበ ግንኙነት ለማድረግ ይናፍቃል። ይህ በሕይወቱ እጅግ ወሳኝ ጉዳይ ነበር። ከአሦራውያን ጦርነቶች፡ ከባቢሎናውያን ምርኮና ከወገኖቹ የማግለል ተግባር፡ ወዘተ. . . ባሻገር፡ እግዚአብሔርን በታማኝነት እንዲከተልና እንዲያገለግል ያደረገው ይኸው ነበር። ዓለም በሙሉ ቢተወው እንኳ፡ እግዚአብሔር እርሱን ለማስደሰትና ለማርካት ይችል ነበር።

22ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ከእግዚአብሔር ጋር የቅርብ ግንኙነት ለማድረግ ከኢሳይያስ ምን እንማራለን? ለ) መከራ ቢኖርም እንኳ በእምነታችን ልብ ሙሉነት ሊሰማን ስለሚገባበት ሁኔታ ምን እንማራለን? ሐ) ብዙውን ጊዜ ሰዎች የሚናፍቋቸውን ነገሮች ዘርዘር። መ) ክርስቲያኖች እግዚአብሔርንና እርሱ የሚከብርበትን መንገድ ካልባችን ብንፈልግ፡ ባሕርያችን እንዴት ይለወጣል?

2. እግዚአብሔር በሰዎች ላይ ለምን ይፈርዳል?(ኢሳ.26:9-11)

አንዳንድ ጊዜ ክርስቲያኖች የእግዚአብሔርን ፍቅር በትክክል አይገነዘቡም። እግዚአብሔር ፍቅር ስለሆነ፡ ሰዎች የሚፈልጉትን ነገር ብቻ የሚያደርግ ይመስላቸዋል። ስለ እግዚአብሔር ፍቅር ብናስተምር ሰዎች በቀላሉ በኢየሱስ ክርስቶስ ያምናሉ ብለው ያስባሉ። ይሁንና፡ የእግዚአብሔርን ፍቅር ከእግዚአብሔር ፍርድ ጋር ሚዛናዊ አድርገን ልናቀርብ ይገባል። እግዚአብሔር በራሱ ጊዜና በራሱ መንገድ በክፉት ሠሪዎች ላይ ፍርድን እንደሚያመጣ መግለጽ አለብን።

ኢሳይያስ እግዚአብሔር ፍርድን በሚያመጣበትና በማያመጣበት ጊዜ በክፉ ሰዎች ሕይወት ምን እንደሚከሰት ያነጻጽራል። በአንድ በኩል የእግዚአብሔር ፍርድ ቅጣት ብቻ ሳይሆን የጾጋም ተግባር ነው። ሰዎች ጽድቅን የሚማሩት እግዚአብሔር ሲፈርድባቸው ብቻ ነው። ሰዎች በእምነት ወደ እግዚአብሔር የሚመለሱት መከራ ሲደርስባቸው ነው። ችግር በማይኖርበት ጊዜ ሰዎች እግዚአብሔርን ይዘነጉታል ወይም የሚያስፈልጋቸው መስሎ አይሰማቸውም።

ኢሳይያስ እግዚአብሔርን እንደ መምህር ገልጾታል። ለሰዎች ልጆች ለማስተማር የሚፈልገውም ጽድቅን ነው። የሰው ልጆች ልብ ከእውነት ያፈነገጠ በመሆኑ፤ ጽድቅ በተፈጥሮአዊ ክስተት የሚመጣቸው ነገር አይደለም። ይልቁንም እግዚአብሔር የሰዎችን ልብ በጽድቅ ለማሰተማር ቅጣትንና ችግሮችን መጠቀም አለበት። ይህ ጽድቅን ለማስተማር የሚጠቀምበት መሣሪያ የፍርድ እጁ ነው። በኮሙኒዝም ዘመን፤ ክርስቲያኖች ከእግዚአብሔርና ከእርስ በርሳቸው ጋር የጠበቀ ፍቅር ነበራቸው። አማኞች ከእግዚአብሔርና ከሌሎች አማኞች ጋር ያላቸውን ፍቅር ለመጠበቅ የሚቸገሩት በሰላሙ ጊዜ ነው። እግዚአብሔር ሰዎች «ጸጋ» ነው ብለው በሚያስቡት መንገድ ብቻ ቢሠራና በሰዎች ላይ በመፍረድ ከኃጢአታቸው ንስሐ እንዲገቡ ባያደርግ ኖሮ፤ ሰዎች በኃጢአተኝነት ተግባራቸው ይቀጥሉ ነበር።

ነገር ግን ፍርድ ቅጽበታዊ ንስሐን አያስከትልም። እግዚአብሔር ሰዎችን ያነቁ ዘንድ የተለያዩ አደጋዎችን በሚያመጣበት ጊዜ እንኳ ብዙውን ጊዜ እግዚአብሔርን በሚያስከብር መንገድ አይኖሩም። ለእርሱና ለሕግጋቱ በመታዘዝ የእግዚአብሔርን የፈጣሪነትና የጌትነት መብቶች አያከብሩለትም። ኢሳይያስ አብዛኛው ሕዝብና እንደ ሕዝቅያስ ያሉ ጻድቃን ነገሥታት በሚኖሩበት ጊዜም ሰዎች ክፋትን መሥራት መቀጠላቸውን በመገረም ይገልጻል። ሰዎች በፍቅር ለመኖር ሲሹ፤ የክፋት ሠሪዎች ተግባራቸውን በድፍረት ወደማከናውኑ ያዘነብላሉ።

ስለሆነም የእግዚአብሔር እጅ ክፉዎችን ለኃጢአታቸው ለመቅጣት ከነብትርዋ እንደተዘረጋች ሆኖ ተገልጾአል። ነገር ግን እግዚአብሔር ፍርድን በሚያመጣበት ጊዜ ልባቸው በክፋት የደነደነባቸው ሰዎች እነርሱና ሕዝባቸው የሚሠቃዩት ከእግዚአብሔር ፍርድ የተነሣ እንደሆነ ለመገንዘብ እንደማይችሉም ተረድቷል። ስለሆነም ንስሐ አይገቡም።

ኢሳይያስ እግዚአብሔር ኃጢአተኞችን ሳይቀጣ እንዳይተው ተማጽኖአል። እግዚአብሔር በጽድቅ ለሚሠሩት ሕዝቡ መቅናቱን እንዲያሳይ ፈለገ። በጽድቅና በፍትሕ መመላለሱ ጠቃሚ እንደሆነ ለሕዝቡ እንዲያሳይ ፈለገ። እግዚአብሔር ክፉዎችን በማጥፋት እንዲያሳፍር ወደደ።

እግዚአብሔር እንዴት እንደሚሠራና ሰዎችም እንዴት ምላሽ እንደሚሰጡ መመልከቱ አስገራሚ ነገር ነው። ለእግዚአብሔር የነቃ ልብ ላላቸው ሰዎች የእግዚአብሔር የቅጣት እጅ ስለ ኃጢአታቸው ንስሐ ገብተው ወደ እግዚአብሔር እንዲቀርቡ ታደርጋለች። ንቁ ልብ ለሌላቸው ሰዎች ግን ይኸው ተመሳሳይ ቅጣት ደንዳናነትን ያስከትላል። በዓለም ታሪክ ሁሉ፤ እግዚአብሔር በተለያዩ መንገዶች ቅጣትን ወይም

ፍርድን ተጠቅሟል። አንዳንድ ጊዜ ሕዝቡን ከፍርድ ጠብቆአቸዋል። የእግዚአብሔር ፍርድ በመጨረሻው ቀን እንደሚመጣ የእግዚአብሔር ሕዝብ እርግጠኛ ሊሆኑ ይችላሉ። የእግዚአብሔር ሕዝብ አንድ ቀን የተሟላ ፍርድ እንደሚመጣ በርግጠኝነት ሊገነዘቡ ይችላሉ። በዚያን ጊዜ ለሕዝቡ ያለው ቅንዓትና በኢየሱስ ክርስቶስ በማያምኑ ሰዎች ላይ የሚወርደው ጠንካራ ፍርድ ይገለጻል። የዘላለም ሲኦል እሳት በኃጢአት ደስ በሚሰኙትና በምድራዊቱ አካላዊት ከተማ በሚተማመኑት ላይ ይወርዳል። በኢየሱስ ክርስቶስና በዘላለማዊቱ ሰማያዊት ከተማ የሚተማመኑ እግዚአብሔር ቃል በገባላቸው በረከቶች ሁሉ ይሞላሉ። አንድ ቀን እግዚአብሔርን ለተከተሉት በሚሰጠው ሽልማትና እግዚአብሔርን ባልተከተሉት ላይ በሚደርሰው ቅጣት መካከል ግልጽ ልዩነት ይደረጋል።

23ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በሕይወትህ የእግዚአብሔርን የቅጣት እጅ እንዴት እንደተመለከትህ ግለጽ። ከቅጣቱ ምን ተማርህ? ለ) ሌሎች ክርስቲያኖች ተመሳሳይ ቅጣት ተቀብለው ከአንተ የተለየ ምላሽ የሰጡት እንዴት ነበር? ልዩነቱ የተከሰተው ለምን ይመስልሃል? ሐ) በዚህ ክፍል ስለ እግዚአብሔር ቅጣት ምን እንማራለን?

3. እግዚአብሔር በልጆቹ ፋንታ መሥራቱ የሚያስከትለው ውጤት (ኢሳ. 26:12-15)

አሦር ይሁዳን ወግታ ነበር። ነገሮችም ተስፋ-ቢስ ሆኑ። እግዚአብሔር ግን የአሦርን ሠራዊት አውድሞ ለይሁዳ ሰላምን ለማምጣት ሠራ። እግዚአብሔር በሕዝቡ ፈንታ መሥራቱ ኢሳይያስን አስደሰተው። ይሁንና፥ ምንባቡ የሚናገረው እግዚአብሔር ለሕዝቡ ከፍተኛ ነጻነትን ለማምጣት ስለሚሠራበት የመጨረሻው ዘመን ነው። በትንቢታዊ ራእዩ ኢሳይያስ የእግዚአብሔር የፍጻሜው ማዳን እንደተጠናቀቀ አድርጎ ተረከ። እግዚአብሔርን ለልጆቹ ስላደረጋቸው ነገሮች አመሰግነው።

ሀ. እግዚአብሔር ሰላምን ይሰጣቸዋል። በዕብራይስጥ ቋንቋ «ሰላም» የሚለው ቃል ውስጣዊና ውጫዊ ሙሉነትን የሚገልጽ ውብ ቃል ነው። ይህም በሰው ነፍስና ሥጋ፥ በሰዎች መካከል፥ እንዲሁም በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ግንኙነቶች ጤናማ መልክ መያዛቸውን የሚያመለክት ነው። በጣም አነስተኛ ሰላም ባለበት፥ አገሪቱ ከሌሎች በርካታ አገሮች ጋር በአድመኛነት በተወጣረችበትና ከፋት በተንሰራፋበት ዘመን ውስጥ ይኖር የነበረው ኢሳይያስ ወደፊት ሙሉ ሰላም እንደሚመጣ ያውቅ ነበር። ይህ ሰላም የሰዎች ድርድሮች ወይም ስምምነቶች ውጤት አይሆንም። ይልቁንም ይህ የተለወጠ ልብ

ውጤት ነው። ይህም የሰዎችን ውስጣዊ ሰላም፣ በሕዝቦች ሁሉ መካከልና ከእግዚአብሔር ጋር ያለ ፍጹም ሰላም ነው።

ለ. እግዚአብሔር የሕዝቡ እውነተኛ አምላክ ይሆናል። የሰው ልጆች ትልቁ ችግር ሙሉ ለሙሉ ለእግዚአብሔር በታማኝነት ያለመገዛት ጉዳይ ነው። አይሁዶች ከብዙ የተለያዩ ዓይነት ጌቶች ጋር ታግለዋል። የገዙዋቸው አካላዊ ጌቶች፣ በተለይም የአሕዛብ ነገሥታት ነበሩ። ሀብታሞች የድሆችን ሕይወት ይቆጣጠሩ ነበር። ክፉዎች እግዚአብሔርን ታዝዘው ለመኖር በፈለጉት ላይ ሊገዙ ይችሉ ነበር። ከዚህ ሁሉ የሚከፋው ደግሞ የሚመለከቱ «ጌቶች» ወይም ጣዖታት መኖራቸው ነው። እነዚህም በሰዎች የተሠሩ ጣዖታትና በሕዝብ የተቀነባበሩ ሃይማኖታዊ ሥርዓቶች ናቸው።

ዛሬም እንደ እነዚህ ዓይነት ጌቶች ይፈታተኑናል። ሕይወታችንንና አገራችንን የሚገዙ የፖለቲካ ጌቶች አሉ። የሚቆጣጠሩን የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ወይም ሌሎች የሃይማኖት መሪዎች አሉ። ብልጥግናን ሊላበሱ የሚችሉ የኢኮኖሚ ጌቶች፣ ይበልጥ በትምህርታቸው መጥቀው ሊወጡ የሚፈልጉ የትምህርት ጌቶች አሉ። እንደ አይሁዶች ሁሉ እኛም በእነዚህ ጌቶች ቁጥጥር ሥር እንኖራለን። አንድ ቀን እግዚአብሔር ብቻ ሕይወታችንን የሚገዛበት ዘመን ይመጣል። የፈጠረንና በኢየሱስ ክርስቶስ የመስቀል ላይ ሞት የገዛን አምላክ በመሆኑ፣ የጌትነት መብቱ የእርሱ ብቻ ነው (1ኛ ቆሮ. 6:19-20)።

እግዚአብሔር የአሦርን ጌታ እንዳስወገደው፣ አንድ ቀን እነዚህ ሁሉ ጌቶች ይወገዳሉ። የአሕዛብ ጌቶች በሙሉ ይወድቃሉ። የጌቶች ኃይልና ሥልጣን ጊዜያዊ ነው። ለአጭር ጊዜ ሊገዙ ይችላሉ። ይኸውም እግዚአብሔር የፈቀደላቸውን ያህል ብቻ ነው። በታሪክ ሁሉና በተለይም በመጨረሻው ዘመን እግዚአብሔር የጌቶችን ሥልጣን በመቀማት ያዋርዳቸዋል፤ ይፈርድባቸዋልም። አንድ ቀን መታሰቢያቸውን ከሰዎች አእምሮ ያጠፋል። ለዘላለም የሚዘልቀው የኢየሱስ ክርስቶስ ጌትነት ብቻ ነው (ፊልጵ. 2:9-10)።

ሐ. እግዚአብሔር የይሁዳን ሕዝብ ያሰፋል። እግዚአብሔር መጀመሪያ የሰውን ልጆች ሲፈጥር፣ ባርኮቱን በመስጠት «ብዙ ተባዙ» ብሎአቸዋል። መብዛትና መባዛት መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሆነ ምልክት ነው። የእግዚአብሔር በረከት የእግዚአብሔር አካላዊ ሕዝብ የሆኑት አይሁዳውያንና የእግዚአብሔር መንፈሳዊ ሕዝብ የሆኑት ቤተ ክርስቲያን ከሥጋዊና መንፈሳዊ አገዛዞች ነፃ ወጥተው ይስፋፋሉ። የእነርሱን ዕድገትና የበረከቱን በዓለም ሁሉ መስፋፋት የሚያግድ ነገር አይኖርም።

መ. እግዚአብሔር ለሰሙ የሚገባውን ክብር ይቀበላል። እንደ ቤተ ክርስቲያንና እንደ ግለሰብ የሁላችንም ዓላማ ለእግዚአብሔር ክብርን ማምጣት ነው። ይህ ግን ብዙውን ጊዜ ከኃጢአታዊ ተፈጥሮአችን ሳቢያ ይገደባል። በዚያን ጊዜ ግን እግዚአብሔር ከአይሁዶችም ሆነ ከክርስቲያኖች ለሰሙ የሚገባውን ክብር ይቀበላል።

24ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ስለ መጨረሻው ዘመንና በዚያን ጊዜ እግዚአብሔር ስለሚያከናውናቸው ተግባራት ከዚህ ክፍል ምን ትማራለህ? ለ) ከዚህ ክፍል አሁን እግዚአብሔር በዓለም ውስጥ ስለሚያከናውናቸው ተግባራት ምን እንማራለን?

4. ለእግዚአብሔር ፍርድ የእግዚአብሔር ሕዝብ ምላሽ

(ኢሳ. 26:16-18)

ኢሳይያስ ሕዝቡን እስራኤል ሁልጊዜም እግዚአብሔርን እንዳላከበረ ተገንዝቧል። ኢሳይያስ እግዚአብሔር ሕዝቡን ከአሦር ጋር በተደረገው ጦርነት እንደ ቀጣው ያውቅ ነበር። ይኸው አጋጣሚ ከፋኛ ስላዋረዳቸው እጅግ ከመዛሉ ወይም ዝቅ ከመደረጉ የተነሣ መጸለይ ከተሳነው ሰው ጋር ተነጻጽረዋል። (በዕብራይስጥ ቋንቋ፡ ምሑራን ኢሳይያስ 26:16 እንዴት መተርጎም እንዳለበት እርግጠኞች አይደሉም። የእንግሊዝኛው መጽሐፍ ቅዱስ በእግዚአብሔር የማዋረድ ሂደት ላይ ሲያተኩር፡ የአማርኛው መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር ሕዝብ ከተቀጡ በኋላ ነፃ ያወጣቸው ዘንድ ወደ አምላካቸው በሚያቀርቡዋቸው ጥያቄዎች ላይ ያተኩራል።) እነዚያ የፍርድ ቀናት ያስከተሉባቸውን ሥቃዮች ያስታወስ ሲሆን ሥቃዮቹም ከወላድ ሴት የምጥ ሲቃ ጋር ተነጻጽረዋል። እግዚአብሔር ሕዝቡን ቀጥቶአቸዋል። እነርሱም በውርደት ወደ እርሱ ተመልሰዋል። ይኸው ሁኔታ በመጨረሻው ዘመን ይከሰታል። እግዚአብሔር ሕዝቡን ይቀጣል። እነርሱም በፊቱ ይዋረዳሉ።

ኢሳይያስ የወላድን የምጥ ሲቃ እግዚአብሔር እስራኤልን ከመጥራቱና ከዚያ በኋላ ከተከሰተው ሁኔታ ጋር ማነጻጸሩን ቀጥሎአል። እናት እስራኤል እርጉዝ ነበረችና የምትወልድበት ጊዜ ደረሰ። ሕመምና ሥቃይ በረከተ። ውጤቱ ግን ምን ነበር? ነፋስ ወይም ምንም! ሊወለድ የሚገባው የማዳን ልጅ የታለ? (ማስታወሻ፡ ኢሳይያስ እስራኤል ከእግዚአብሔር ፍርድ የተነሣ ምጥ እንደያዛት ሴት እንደተሠቃየች እየገለጸም ሊሆን ይችላል። ይሁንና፡ ከመከራ ለመውጣትና የሰላምና የደስታን ጊዜያት ለመውለድ ምንም ያህል ብታምጥ፡ ውጤቱ ባዶ ነበር።) እግዚአብሔር እስራኤልን የጠራትና የባረካት በእነዚያ በረከቶች ደስ እንድትሰኝ ብቻ ሳይሆን፡ በዓለም ሁሉ የእግዚአብሔርን መልካምነት እንድትመሰክርና ለዓለም ሕዝብ

በሙሉ ማዳንን እንድታመጣ ነበር። (የአማርኛው መጽሐፍ ቅዱስ በቁጥር 18፡ «በዓለምም የሚኖሩ ይወድቃሉ» የሚለውን ዓረፍተ ነገር በማከል እስራኤል እግዚአብሔር ለአሕዛብ ብርሃን እንድትሆን የሰጣትን ድርሻ ባለመወጣቷ የዓለም ሕዝብ ለፍርድ እንደተዳረገ ይገልጻል። እኛም ለጎረቤቶቻችን ወይም በኢትዮጵያና በዓለም ወንጌል ላልደረሰላቸው ሰዎች መልካሙን የምሥራች ሳናካፍል ስንቀር ሰዎች በሚሞቱበት ጊዜ የሚሆነው ይኸው ነው። እኛ ካለመታዘዛችን የተነሣ ለእግዚአብሔር ፍርድ ይጋለጣሉ።)

25ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የእግዚአብሔር ሕዝብ ዛሬም ተመሳሳይ ጥፋት ሊፈጽም የሚችለው እንዴት ነው? ለ) የእግዚአብሔርን ዓላማ ለመፈጸም አንተን በማካተቱ ረገድ ቤተ ክርስቲያንህ ምን እያደረገች ነው?

5. የወደፊት ትንሣኤ ተስፋ (ኢሳ. 26፡19)

የእግዚአብሔር ሕዝብ ጥሪያቸውን ተግባራዊ አላደረጉም። በምድር ላይ ሞት ነገሠ። ጸድቃን ሳይቀሩ የሞትን መራራ ኪኒን ለመዋጥ ተገደዱ። ይህ ግን የነገሮች ፍጻሜ አይደለም። በዚህ ስፍራ «ሙታንህ (የእግዚአብሔር ሙታን)» የተባሉት ጸድቃን ከሞት ይነሣሉ። የሰው ልጆች ትልቁ ጠላት የሆነውን ሞትን ይረቱታል። ይህም ወደ ደስታና እግዚአብሔር ለመጀመሪያው ፍጥረት ጠልን ካዘነበበት ጊዜ አንሥቶ ታይቶ ወደማይታወቀው የበረከት ወቅት ያመራል። (ምሁራን ይህ ትንሣኤ የግለሰቦች፣ የእስራኤል ሕዝብ ሞትን ከሚመስል ሁኔታ ስለመነሣታቸው ወይም ለዓለም የተገባውን የአዲስ ሕይወት ተስፋ በተምሳሌትነት የሚያመለክት ከመሆኑ ላይ አይስማሙም። የዚህን ዓለም አስከፊ ሁኔታዎች የሚወክሉት ሙታን አንድ ቀን በዘላለማዊ የእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ ትንሣኤን ያገኛሉ።)

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሁለት ዓይነት ትንሣኤዎች እንዳሉ ተገልጿል (ራእ. 20፡4-6፤ 11-15 ተመልከት)። መጀመሪያ አማኞች ይነሣሉ። የመጀመሪያው ትንሣኤ አካል የሆኑ ሰዎች እግዚአብሔር ለልጆቹ ቃል የገባቸውን የተስፋ ቃሎች ይቀበላሉ። የማያምኑ ሰዎች በሁለተኛ ደረጃ ይነሣሉ። የእግዚአብሔርን የከፋ ቅጣት ለመቀበል ከሞት ይነሣሉ። ከዚያም የዘላለምን ኩነኔ ወደሚቀበሉበት ወደ ሲኦል ይወርዳሉ። ምድር ሙታንን ሁሉ ትለቃለች። ነገር ግን ከዚያ በኋላ የሚሆነው ነገር የሚወሰነው በምድር ላይ እያሉ ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ከነበራቸው ግንኙነት አንጻር ነው። በኢየሱስ ክርስቶስ የሚያምኑ ሰዎች ለዘላለም ይኖራሉ። በኢየሱስ ክርስቶስ በማያምኑት ላይ ግን የዘላለም ሞት ይፈረድባቸዋል። ይህም ለዘላለም ከእግዚአብሔርና ከበረከቶቹ መለየት ማለት ነው።

6. እግዚአብሔር እንዲሠራ እየተጠበቀ ሳለ የእግዚአብሔር ሕዝብ የሚሰጡት ምላሽ (ኢሳ. 26:20-21)

ወደፊት የሚጠብቁን የእግዚአብሔር በረከቶች ሁሉ ጥሩዎች ይመስላሉ። እናም ልባችን ያንን ጊዜ ይናፍቃል። ዓለም በከፋት በተሞላችበት፣ ሞት በነገሠበትና በወደቀው ዓለም ውስጥ የመኖርን በርካታ ውጤቶች በምንጋፈጥበት በአሁኑ ወቅትስ ምን ልናደርግ ይገባል? ኢሳይያስ ወደ ቤታችን ገብተን እንድንጠበቅ ይመክረናል። (ይህ ምሳሌ የተወሰደው እግዚአብሔር ኖሳንና ቤተሰቡን ከጥፋቱ ውኃ ለማዳን በመርከብ ውስጥ ከዘጋበት ወይም በግብፅ የነበሩት አይሁዶች መልአክ ሞት የግብፃውያንን በኩር እየገደለ ሳለ ቤታቸውን ዘግተው ከተቀመጡበት ሁኔታ ይሆናል።) እግዚአብሔር የአሦ ራውያንን ጭቆና ወይም የባቢሎናውያንን ምርኮ አያስወግድም። ነገር ግን እግዚአብሔር በመሢሐ አማካኝነት ሰላም የሚነግሥበት ዘመን እንደሚመጣ ቃል ገብቶአል። አይሁዶች ከኢየሩሳሌም ሰላማዊ ወደሚመስል ስፍራ በመሸሽ ወይም ወደ ግብፅ በመመለስ ወይም ከሌሎች አገሮች ጋር ቃል ኪዳን በመጋባት ለማምለጥ ሊሞክሩ አይገባቸውም ነበር። ሰላምና የእግዚአብሔር ጥበቃ የሚመጣው የእግዚአብሔር የፍርድ ጊዜ እስከሚያልፍና እግዚአብሔር የአዲስ ዓለምን ዐበይት የተስፋ ቃሎች እስኪፈጽም ድረስ በመጠበቅ ነው።

ይህ ዓረፍተ ነገር ሁለት ትርጉሞች ነበሩት። መጀመሪያ፣ የእግዚአብሔር ፍርድ ከሚያመጣቸው አደጋዎች መሸሸግ አለብን። ይህንንም የምናደርገው ከዓለም ሽሽተን በመመንኮስ አይደለም። በቤቶቻችን ውስጥ በመከተት ከስደት ወይም ከረሃብ ወይም ከሞት ልናመልጥ አንችልም። ይህ የሚያመለክተው ግን ሙሉ ለሙሉ በእግዚአብሔር መታመናችንን ነው። በራሳችን ጥበብ ወይም ጥረት ራሳችንን አናድንም። ሙሉ ለሙሉ በእርሱ ላይ እምነት ጥለን ብንኖር፣ እግዚአብሔር በዓለም ላይ ከሚመጣው ፍርድ ብቻ ሳይሆን እርሱ ራሱ ከሚያመጣው የዘላለም ሞትም እንድናለን። በፍጹም ልባችን በእግዚአብሔር ላይ ታምነን በምንኖርበት ጊዜ ልናደርግ የምንችለው ነገር ቢኖር እግዚአብሔር አሁን ወይም በኋላ ወደ ቤቱ ወደ ገነት በመጥራት ነፃ እስኪያወጣን ድረስ መጠበቅ ብቻ ነው። በወደቀው ዓለም ውስጥ ተቀምጦ እግዚአብሔር አዲስ ዓለም እንዲያመጣ የመጠበቁ ትዕግሥት እጅግ አስፈላጊ ከሆኑት የክርስትና ባሕርያት አንዱ ነው። እግዚአብሔር አዲሱን ዓለም እንዲያመጣ ስንጠበቅ፣ ተስፋ የተገባው የበረከት ጊዜ ይደርስ ዘንድ መጸለይ አለብን። የእግዚአብሔር ሥራ እስኪጠናቀቅ በታማኝነት የሚጠበቁት ከእግዚአብሔር ዘንድ ዘላለማዊ ሽልማትን ይቀበላሉ። ሁሉን ቻዩ አምላክ ከጠላቶቻችን ይታደገናል።

ሁለተኛ፡ እንደ ዓለማዊ ሰዎች ከመኖር ራሳችንን መለየት አለብን። እግዚአብሔር ዓለምን ለሁለት ዐበይት ቡድኖች እንደተከፈለች አድርጎ ይመለከታታል። በታማኝነት እየታዘዙ እግዚአብሔርን የሚከተሉ ቅሬታዎች አሉ። በከፋት ደስ በመሰኘትና የእግዚአብሔርን ሕዝብ በመጨቆን በዓመፀኛነት የሚኖሩም ደግሞ አሉ። ራሳችንን ከዓለም የምንለየው ክርስቲያን ካልሆኑት ሰዎች በመራቅ አይደለም። የእግዚአብሔርን ቃል ለዚህ ለወደቀው ዓለም ብርሃንና ጨው እንድንሆን ያዘናል። ይህም ሰዎች ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ይመጡ ዘንድ ነው። ነገር ግን ከስደት ፍርሃት የተነሣ ዓለምን መቀላቀል የለብንም። ከእግዚአብሔር ይልቅ በሰብዓዊ ጥበብ የመደገፍ፣ ጽድቅንና ፍትሕን የመጥላት ዝንባሌ ላለው የዓለም አሠራር ራሳችንን መስጠት የለብንም። ልዩ የመሆንና ለስደት የመዳረግ ፍርሃት ዓለምንና በእግዚአብሔር ላይ ያለውን ጥላቻ፣ ብሎም ዓለማዊ ኩራትን እንድንከተል ካደረገን፣ ከጠላቶቹ ሁሉ ላይ በሚመጣበት ጊዜ ለመለኮታዊ ፍርዱ እንጋለጣለን ማለት ነው። አንድ ቀን አሦርም ሆነች ባቢሎን ወይም ሮም ወይም ሐሳዊ-መሢሕ በአጠቃላይም ጠላቶቹ ሁሉ በእግዚአብሔር ይዋረዳሉ። ያ የመጨረሻው የእግዚአብሔር የቁጣ ቀን በምድር ሁሉ ላይ ይወርዳል።

በዚህ ጊዜ እግዚአብሔር ከሰማይ ለመጨረሻ ጊዜ በመውረድ በሰዎች ላይ ለኃጢአታቸው ይፈርድባቸዋል። በቃየን የተገደለው የአቤል ጳድቅ ደም ወደ እግዚአብሔር ለፍትሕ እንደጮኸና (ዘፍጥ. 4:10-11) እግዚአብሔርም ቃየንን እንደቀጣው ሁሉ፣ በጽድቅ የተከተሉትን በገደሉት ሁሉ ላይም ፍርዱን ይገልጣል። በታሪክ ሁሉ በሚሊዮን የሚቆጠሩ የእግዚአብሔር ሕዝብ በስደት ምክንያት ሞተዋል። የታሪክ አዋቂዎች እንደሚነገሩን፣ ኢየሱስ ክርስቶስ ከተወለደበት ጊዜ አንሥቶ ከሞቱት የሚበዙ ክርስቲያኖች በሃያኛው ክፍለ ዘመን አልቀዋል። ያ ሁሉ ደም ለብቀላና ለእግዚአብሔር ፍትሕ በመጮህ ላይ ይገኛል። አንድ ቀን ኢየሱስ ክርስቶስ መጥቶ በኃጢአተኞች ላይ ፍርድን ይሰጣል። ፍትሕንም ያውጃል። ከፋት ያየለ በሚመስልበት ዘመን ውስጥ ያለን የእግዚአብሔር ሰዎች ልንታገሥና እግዚአብሔር ተግባሩን ያከናውን ዘንድ ልንጮህ ይገባል።

26ኛ ጥያቄ፡- ከዚህ ምዕራፍ የተማርናቸውና በስደት ጊዜ ሊያበረታቱ የሚችሉ ነገሮች የትኞቹ ናቸው? እነዚህ ትምህርቶች ለቤተ ክርስቲያን ሰዎች አስፈላጊዎች የሚሆኑት ለምንድን ነው?

ሦስተኛ ቀን

ኢሳይያስ 27

እግዚአብሔር ዘላለማዊ መንግሥቱን በሚመሠርትበት ጊዜ ዓለማዊውን መንግሥት ለማስተካከል አይሞክርም። ይልቁንም

ዓላማዊውን መንግሥት አውድሞ አዲስ መንግሥት ይመሠርታል። ይህም ትንሽ ደሳሳ ጎጆ ያለበትን መሬት እንደገዛ ሀብታም ሰው ማለት ነው። ውብ ሕንጻውን ከማነጹ በፊት ጎጆውን ያፈርሰዋል። ጎጆውን ሳያፈርስ ከአጠገቡ ቆንጆ ሕንጻ ቢሠራ አያምርበትም። በዛሬው ትምህርታችን ኢሳይያስ እግዚአብሔር እንዴት እንደሚያፈርስና እንደሚያንጽ ይናገራል። በመጀመሪያው ፍጥረት እግዚአብሔር ለሕዝቡ ካለው ዕቅድ የተበላሸው ሁሉ ይስተካከላል።

27ኛ ጥያቄ፡- ኢሳይያስ 27ን አንብብ። (ሀ) እግዚአብሔር በሰይፉ የሚያጠፋው እንስሳ ምንድን ነው? ይህ ምን ማለት ይመስልሃል? (ለ) እግዚአብሔር ከወይኑ ቦታ ጋር ምን ዓይነት ግንኙነት ይኖረዋል? ይህ በኢሳይያስ ምዕራፍ 5 በእግዚአብሔር የመጀመሪያው የወይን ስፍራ ላይ ከደረሰው ጋር እንዴት ይነጻጸራል? (ሐ) የእሾህና ኩርንችት ሁለት አማራጮች ምንድን ናቸው? እግዚአብሔር ስለ እሾህና ኩርንችት ሲናገር የሚያስበው ስለ ማን ነው? (መ) የያዕቆብ ሥር ምን ይሆናል? (ሠ) በቁጥር 7 ላይ ለቀረቡት ጥያቄዎች መልሶቹ ምን ይመስሉሃል? (ረ) ቁጥር 9 የሚናገረው ስለማን ነው? እግዚአብሔር በእነዚህ ወገኖች ላይ የሚወስዳቸው እርምጃዎች ምንድን ናቸው? የእግዚአብሔር ተግባር ውጤቶች ምንድን ናቸው? (ቁ. 10) (ሰ) እግዚአብሔር መሠዊያዎችንና የአሽራን ጣዖት ምን ያደርጋቸዋል? (ቁ. 9 - ከ1980 ዓ.ም እትም ተመልከት)። (ሸ) የተመሸገችው ከተማ የተገለጸችው እንዴት ነው? ይህ ከሁለቱ ተምሳሌታዊ ከተሞች የትኛውን ያመለክታል? (ቀ) እግዚአብሔር ከኤፍራጥስ ወንዝ እስከ ግብፅ ወሰን ምን ያደርጋል? ኢሳይያስ ይህንን ሲል ምን ማለቱ ይመስልሃል? የእግዚአብሔር ተግባራት የመጨረሻው ውጤት ምን ይሆናል? (በ) የዚህን ምዕራፍ ዐበይት ትምህርቶች በአጭር ዓረፍተ ነገር አጠቃልለህ ጻፍ።

1. የክፉው ሌዋታን መጥፋት (ኢሳ. 27:1)

አዲስ አበባ በሚገኘው የአፍሪካ አንድነት አዳራሽ ውስጥ አንድ የታወቀ በመስታወት ላይ የተሠራ ምስል አለ። ውብ ምስል መሃሉ ላይ ቅዱስ ጊዮርጊስ ዘንዶን በጦር ወግቶ ሲገድል ያሳያል። ያ ምስል የአፍሪካን ሕዝቦች ሲጨቁን የኖረውን የቅኝ አገዛዝ ዘንዶ መገደል በተምሳሌትነት ያመለክታል። ትንቢተ ኢሳይያስም ተመሳሳይ ምሳሌዎችን ይጠቀማል። በዚህ ጊዜ ግን ተዋጊው እግዚአብሔር ነው። ኢሳይያስ እግዚአብሔር በያዘው ጠንካራ፣ ታላቅና ብርቱ ሰይፍ ላይ ያተኩራል። ጠላቱም ሌዋታን የተባለ ግዙፍ እባብ ነው። ይህ ምሳሌ የተገኘው ከከነዓን አፈ-ታሪክ ነው። አፈ-ታሪኩ ሰባት ራሶች ያሉት እባብ-መሰል ፍጡር በሜዲትራኒያን ባሕር ውስጥ ይኖር እንደነበርና ባልተጠበቀ ሁኔታ ሰዎችን አጥቅቶ እንደሚገድል ይናገራል። ያ ፍጡር የእግዚአብሔርና የሕዝቡ ጠላቶች ሁሉ ተምሳሌት ነው (ኢሳ. 51:9፤ ሕዝ. 29:3 ተመልከት)። ሰይጣን የሰው ልጆች ሁሉ የክፉ ጠላት ነው።

በራእይ 12 ሰይጣን ከዘንዶ ጋር የተነጻጸረው ለዚህ ነው። ይህም ሌላው የጥንቱ ዓለም አፈ-ታሪካዊ እንስሳ ነው። (ዘንዶ የሚለው የአማርኛ ትርጉም ግዙፍ እባብን ያመለክታል። በዕብራይስጥ ቋንቋ ዘንዶ እሳት የሚተፋውን አዙ-መሰል አፈ-ታሪካዊ እንስሳ የሚያመለክት ነው።)

የእግዚአብሔርን ሕዝብ በጨቆኑትና እንደ አስፈሪ አውሬ ባሸበሩት ጠላቶቹ ሁሉ ምን ይደርስ ይሆን? በመጨረሻው ድል የሚነሣው ማን ነው? በምድረ ዓለም ታሪክ ፍጻሜ ላይ የተወሰነው የእግዚአብሔር ሰዓት ሲደርስ ሁሉን ቻይ ተዋጊ የሆነው አምላክ የእግዚአብሔር ጠላቶች ተምሳሌት የሆነውን ሌዋታንን ድል ይነሣዋል። በዚህ ጊዜ የጠላቶቹ ሁሉ አለቃ የሆነው ሰይጣን፣ አጋንንት፣ እግዚአብሔርንና ሕዝቡን ለመውጋት በሰይጣን የታጠቁ ክፉ ሰዎች ሁሉ ለሽንፈት ይዳረጋሉ።

2. እግዚአብሔር ለፍሬያማ የወይን ቦታው ግድ ይለዋል (ኢሳ. 27:2-6)

አይሁዶች እግዚአብሔር የፈለገውን ዓይነት ፍሬ ለመስጠት ያልቻሉ የወይን ቦታዎች እንደሆኑ ከኢሳይያስ 5:1-7 ተመልከተናል። ፍሬው መጥፎ፣ በክፋት ሥራዎች የተሞላና ጽድቅ የሌለበት ነበር። ያ የወይን ቦታ ሙሉ ለሙሉ የሚወድምና ተስፋው ሁሉ የተሟጠጠ ይመስላል። ይሁንና፣ በአንድ ወቅት መጥፎ ፍሬ የሰጠ ሕዝብ እግዚአብሔር የሚፈልገውን ፍሬ የሚሰጥበት ጊዜ ይመጣ ይሆን? አዎን፣ የወይን ቦታው በሆነው ሕዝቡ ላይ እግዚአብሔር መሥራቱን ስለማያቆም እንዲህ ዓይነቱ ወቅት በትክክል ይመጣል። በታሪክ ሁሉ እግዚአብሔር በወይን ቦታው ላይ መሥራቱን ይቀጥላል። ተስፋ አይቆርጥም። ኢሳይያስ የመጨረሻውን ዘመን ሲመለከት፣ በወይን ቦታው ውስጥ አንድ ለውጥ ተካሂዶ አየው። ይህ የእግዚአብሔር ሕዝብ የወይን ቦታ ፍሬያማ ሆኗል። ብዙና ትክክለኛ ፍሬዎችን በመስጠት ላይ ነበር። እግዚአብሔር ከእንግዲህ ፍርዱን በመስጠት ከወይን ቦታው ላይ እንክብካቤውንና ጥበቃውን አያሳድልም። ይልቁንም አሁን እግዚአብሔር የወይን ቦታውን በከፍተኛ ደረጃ ይንከባከበዋል። ባለማቋረጥ ውኃ ያጠጣዋል። ይህም ማለት ከሕዝቡ ላይ ጸጋውንና ምሕረቱን ያዘንባል። ይህ እግዚአብሔር በሕዝቡ ላይ ያለማቋረጥ በረከቶችን እንደሚያወርድ የሚያመለክት ነው። እግዚአብሔር የአትክልት ቦታውን ማለትም ሕዝቡን (ቀንና ሌሊት) ይጠብቀዋል፤ ይህም ምንም ዓይነት ጠላት ወይም አደጋ እንዳይደርስባቸው ነው [መዝ. (121):4]።ከሁሉም በላይ እግዚአብሔር አይቆጣም። ከኃጢአታቸው የተነሣ እግዚአብሔር በሕዝቡ ላይ የሚያወርደው ፍርድና ቁጣ ያከትማል። የጽድቅ ቁጣው እልባት

ያገኛል። ሕዝቡ የተለወጠ ልብና መንገዶች ኖረውት ፍሬያማ ስለሚሆን፤ በረከቶቹን ይሰጣቸዋል።

በኢሳይያስ ምዕራፍ 5 የእግዚአብሔር የወይን ቦታ በእሾህና አሜኬላ እንደሚወረር ተገልጾአል። በዚህ ጊዜ እስራኤል ፍሬያማ የወይን ቦታ እንደምትሆን ሲገለጽ፤ «ቀደም ሲል እግዚአብሔር የወይን ቦታውን ለማጥፋት የተጠቀመባቸው እሾሆች ማለትም የእስራኤል ጠላቶች ምን ይሆናሉ?» የሚል ጥያቄ መነሣቱ አይቀርም። ኢሳይያስ እሾሆች ወይም አሜኬላዎች (የእግዚአብሔር ጠላቶች ተምሳሌት) የሚኖሩት በሁለት አማራጮች እንደሆነ ይገልጻል። መጀመሪያ፤ እሾሆቹ ንስሐ ለመግባት ካልፈለጉ እግዚአብሔር እንደ ኃያል ተዋጊ ይዘምትባቸዋል። ኢሳይያስ እሾህና ኩርንችት የወይን ቦታውን ለማጥፋት የሚችሉትን ያህል ጥረት እንደሚያደርጉና ዳሩ ግን ውጤታማ እንደማይሆኑ በመግለጽ ይሳለቅባቸዋል። እግዚአብሔር የወይን ቦታውን ይጠብቃል። ስለሆነም ይወጣና ጠላቶቹ የሆኑትን ሁሉ ያጠፋቸዋል። ሁለተኛ፤ ንስሐ ከገቡ ለመጠጊያነት ወደ እግዚአብሔር ይመለሳሉ። የእግዚአብሔር ሕዝብ ተምሳሌት የሆነው የወይን ቦታ አካል ሊሆኑ ይችላሉ። ከእግዚአብሔር ጋር በሚታረቁበት ጊዜ እርሱም ይታረቃቸዋል። እግዚአብሔር የሚፈልገው ይህንኑ ስለሆነ፤ እሾህና ኩርንችትም ይህንኑ ማድረግ አለባቸው። በዚህ ጊዜ እግዚአብሔር ከጠላትነት ወደ ፍሬያማ የአትክልት ስፍራ፤ አካልነት ይለውጣቸዋል። (በአማርኛው መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በ27:5 «ጉልበቴን ይያዝ» የሚል እንግዳ ሐረግ አለ። ምናልባትም ይህ የሚያመለክተው እሾህና ኩርንችቱ እንዴት ለእግዚአብሔር ኃይል እንደሚገዙና ከእግዚአብሔር ጋር ተስማምተው እንደሚኖሩ ይሆናል።)

በዚህ ስፍራ ያገለገለው ዘይቤያዊ አነጋገር ፍሬ ይሰጥ ዘንድ በእግዚአብሔር ወደሚተክል ዛፍነት ይለወጣል። የእስራኤልና የይሁዳ ሕዝብ፤ የተጣመረው አባት በሆነው በያዕቆብ (እስራኤል) ተምሳሌትነት የተገለጹት ሕዝብ እግዚአብሔር አንድ ቀን በዓለም ታሪክ ፍጻሜ ላይ በጠበቀ ሁኔታ የተተክለ የፍሬ ዛፍ ይሆናሉ። በእግዚአብሔር እንክብካቤ ምክንያት እሾህና ኩርንችት ተወግደው የእግዚአብሔር ሕዝብ ዛፍ በዓለም ሁሉ ይሰራጫል፤ ያብባል፤ ያፈራል። በመጨረሻው ዘመን፤ በኢየሱስ ክርስቶስ መንግሥት ወቅት ሕዝብ እግዚአብሔር ተስፋፍተው መንግሥቱን ይሞላሉ። በተጨማሪም በምድር ላይ በነበሩባቸው ዘመናት ሁሉ ያሠቃያቸው ከፋት ተወግዶ በመንፈስ ቅዱስ የተሞላ ፍሬያማነትን ይለግሳሉ። የምድር ሕዝብ ሁሉ በእነርሱ ይባረካሉ።

25ኛ ጥያቄ፡- የሐንስ ምዕራፍ 15ን አንብብ። ሀ) እግዚአብሔር እንድንሆንና እንድናደርግ የጠራን ለምንድን ነው? ለ) ፍሬያማ እንሆን

ዘንድ ኢየሱስ ክርስቶስ አሁን በሕይወታችን እየሠራ ያለው ምንድን ነው?
ሐ) ኢሳይያስ እነዚህ አሳቦች ሙሉ ለሙሉ እንደሚፈጸሙ የሚያመለክተው
እንዴት ነው?

ማስታወሻ፡ የወይንና የወይን ፍሬ ማንነት የሚወሰነው አንድ ሰው ለትንቢት ባለው አመለካከት ነው። የሺህ ዓመታት መንግሥት እንደሌለ ለሚያስቡ ሰዎች ወይኑ ቤተ ክርስቲያንን ያመለክታል። የቅድመ-ሺህ-ዓመታት አመለካከት ላላቸው ግን ወይኑ ሕዝብ እስራኤልን ያመለክታል።

3. እስራኤልን ለማጥራት የሚመጣው የእግዚአብሔር ፍርድ (ኢሳ. 27:7-12)

ኢሳይያስ አይሁዶችን እግዚአብሔር ፍሬያማ ያደርጋቸው ዘንድ ከሚሠራበት ሁኔታ ወደሚቀጣበት አቅጣጫ ያመራል። ይኸውም ፍሬያማ ይሆኑ ዘንድ የሚወስድባቸው እርምጃ ነው። ኢሳይያስ ስለ አሦር የማያቋርጥ ውጥረትና የኋላ ኋላ በባቢሎን ስለመማረካቸው እንዳሰበ ጥርጥር የለውም። ከእውነታ አንጻር ግን ይህ እስከ ዛሬ ድረስ እግዚአብሔር ሕዝቡ ከሆኑት ከአይሁዶች ጋር የሚሠራበት መንገድ ነው።

ሀ. እግዚአብሔር በሕዝቡ ላይ ጦርነትንና ምርኮኝነትን ያመጣል።

ኢሳይያስ አንድ ዓይነት ትርጉም ያላቸውን ሁለት ጥያቄዎች ይጠይቃል። እግዚአብሔር እስራኤልን ከሌሎች እስራኤልን ከወጉት አገሮች እኩል ቀጥቶ እንደሆነ ይጠይቃል። ይህንን ክፍል በሁለት መንገዶች መረዳት ይቻላል። መጀመሪያ፡ ምላሹ አዎንታዊ ሲሆንና በእነዚያ ሁሉ ዓመታት እግዚአብሔር እስራኤልን ከተለያዩ አገሮች ሲጠብቃት እንደኖረ የሚያመለክት ግንዛቤ ሊኖረው ይችላል። እግዚአብሔር የአሕዛብ አገሮች ሕዝቡን ስለወጉ ቀጥቶአቸዋል። አሁን ግን ቀደም ሲል በጠላቶቻቸው ላይ እንዳደረገው እግዚአብሔር የገዛ ሕዝቡን በመቅጣት ላይ ነበር። ሁለተኛ፡ መልሱ አሉታዊ ሆኖ ኢሳይያስ የቅጣቱን ደረጃ ያነጻጽር እንደነበረ የሚያመለክት ሊሆን ይችላል። እንደ ባቢሎን እስራኤልን የወጉት አገሮች ፍጹም እንዲጠፉ እግዚአብሔር ወስኖአል። የእስራኤል ሕዝብ ግን ከከፊል ሞትና ጊዜያዊ ምርኮኝነት በቀር ሙሉ ለሙሉ አልወደመም። እግዚአብሔር በሌሎች አገሮችና በራሱ ሕዝብ ላይ የሚያመጣውን ፍርድ ለያይቶአል። በዚህ ስፍራ ሁለቱም አተረጓጎሞች የሚያስሄዱ ቢሆኑም፡ አብዛኞቹ ምሑራን ሁለተኛውን አተረጓጎም ይከተላሉ።

የይሁዳ ሕዝብ ከእግዚአብሔር ርቆ ይቅበዘበዝ ነበር። ወደ እግዚአብሔር ይመለሱ ዘንድ ከሚቀርቡላቸው የማያቋርጡ የነቢያት ማስጠንቀቂያዎችና ማስገንዘቢያዎች ባሻገር፡ ሕዝቡ ንስሐ ለመግባት

አልፈለገም። ስለሆነም እግዚአብሔር የኋላ ኋላ ሊፈርድባቸው ወለነ። ወደ እርሱ እንዲመለሱ ለማድረግ ሁለት የመቅጫ መሣሪያዎችን ይጠቀማል። በመጀመሪያ፡ የጦርነት መሣሪያ ነበር። እግዚአብሔር የዓለምን አገሮች ያስነሣባቸዋል። መጀመሪያ አሦርና ባቢሎን፤ በኋላም ግሪክ፤ ቀጥሎም ሮምና በተከታታይ ሌሎች እጅግ ብዙ አገሮች ይወጉአቸዋል። በሁለተኛ ደረጃ የምርኮኛነት መሣሪያ ነበር። ኃያል ንፋስ ቤትን እንደሚወስድ እግዚአብሔር ባቢሎናውያን አይሁዳውያንን ወደ ምርኮ እንዲያግዙ ያደርጋል። (የምሥራቅ ነፋስ ከበረሃ ወደ ምሥራቃዊ የእስራኤል ግዛት በኃይል ይነፍስ ነበር።)

ይሁንና፡ እነዚህ ሁለት የመቅጫ መሣሪያዎች የሚያስገኙት ውጤት ምን ይሆናል? የተለያዩ ነገሮች እንደሚከሰቱ ተገልጾአል።

1. «የይሁዳ በደል ሁሉ ይሰረያል፤ ይህም ኃጢአትን የማስወግድ ፍሬ ሁሉ ነው።» ይህንን አሳብ በተለያዩ መንገዶች መረዳት ይቻላል። አንደኛ፡ አይሁዶች በእግዚአብሔር ላይ ለፈጸሙት ዓመፀኛነት ዋጋ የሚከፍሉ መሆናቸውን የሚያመለክት ተደርጎ ሊወሰድ ይችላል። የኃጢአታቸውን ውጤት በማጨድ እግዚአብሔር የወሰነባቸውን ጦርነትና ስደት ይጋፈጣሉ። በእነርሱ ላይ የተወሰነውን ፍርድ በመፈጸም እግዚአብሔር ወደ በረከትና ፍሬያማነት ይመልሳቸዋል። ሁለተኛ፡ እግዚአብሔር ጦርነቱንና ምርኮውን በመጠቀም የእስራኤልን ሕዝብ ዓመፀኛነትና የኃጢአት ዝንባሌ ያስወግዳል። የእግዚአብሔር ቅጣት ሰዎቹ ተመልሰውና ተለውጠው በፊቱ ጸያፍ የሆኑትን ኃጢአቶችን ሁሉ እንዲያገልሉ ያደርጋል። ይህ በባቢሎን ምርኮ በከፊል ተፈጻሚነትን አግኝቷል። ከባቢሎን ምርኮ በኋላ አይሁዶች ዳግም ከጣዖት አምልኮ ጋር ግብግብ አልፈጠሩም። ይህ ትልቅ ኃጢአት ከልባቸው ተቃጥሎ ጠፍቷል። በመጨረሻው ዘመን እግዚአብሔር የአይሁድን ሕዝብ ቀጥቶ ሲያበቃ፤ ይለውጡና የዓመፀና የኃጢአት ልባቸው ይወገዳል። ይህ ከሁሉም በላይ ትክክለኛው አተረጓጎም ይመስላል።

ከመጽሐፍ ቅዱስ አስተምህሮ አንጻር ትክክል ሊሆን የማይችለው አንድ አተረጓጎም አይሁዶች በተጋፈጡዋቸው የተለያዩ ችግሮች አማካኝነት ኃጢአታቸውን ሊያካክሉ እንደሚችሉ የሚገልጸው ነው። እግዚአብሔር ኃጢአት ካደረገን አንድን አስጨናቂ ነገር በመፈጸም ስርየት እንደምናገኝ እያስተማረ አልነበረም። [ስርየት በእግዚአብሔር ዋጋ ከፋይነት ወይም መሥዋዕት አቅራቢነት በሰውና በእግዚአብሔር መካከል ያለው ግንኙነት መታደሱን ያመለክታል (ዘሌዋ. 17:11)]። ይህ የተሳሳተ አመለካከት በዓለም ሁሉ የኦርቶዶክስና የካቶሊክ ክርስቲያኖችን ጎድቶአቸዋል። ብዙ ሰዎች ወደ ቅድስት አገር ቢሄዱ

ከሥራቸው የተነሣ ኃጢአታቸው የሚወገድ ይመስላቸዋል። በደቡብ አሜሪካ፣ በሺህዎች የሚቆጠሩ አጥባቂ ካቶሊኮች ኃጢአታቸውን ለማስወገድ በኮሪኮንች መንገዶች ላይ በጉልበታቸው ይሄዳሉ። ይሁንና፣ አስደናቂው የመጽሐፍ ቅዱስ እውነታ የኃጢአት ይቅርታ የሚገኘው ሌላ አካል ለኃጢአታችን ስርየትን ስላስገኘ መሆኑን ይናገራል። ይቅርታን እናገኝ ዘንድ ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ ሞቶልናል። የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ኃጢአታችንን እንዲሸፍን ከተፈለገ፣ በእምነት የኃጢአት ይቅርታውን መቀበል ይኖርብናል። ኃጢአታችንን ለማስወገድ የሚያስችል ሥራ ልንሠራ አንችልም። እንዲያውም ኃጢአታችንን በሥራ ለማካካስ መጣሩ የኢየሱስ ክርስቶስን መስቀል ማንቋሸሽ ነው። በራሳችን ሥራ ኃጢአታችን ለማስወገድ መጣር ማለት የኢየሱስ ክርስቶስ ሞት በቂ እንዳልሆነና በእኛው ጥረት ሌላ ነገር መጨመር እንዳለብን የሚያመለክት ነው።

29ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ክርስቲያኖች ኃጢአት ከፈጸሙ ያንኑ ኃጢአት ለማስወገድ አንድ ነገር ማድረግ እንዳለባቸው የሚያመለክተውን አሳብ እንዴት ታያለህ? ለ) ይህ የሰው ልጆች ተፈጥሮአዊ ባሕርይ የሆነው ለምንድን ነው? ሐ) እውነተኛውን የኃጢአት ይቅርታ እንዴት እንደምናገኝ ለቤተ ክርስቲያኖችን ሰዎች ማስተማር አስፈላጊ የሚሆነው እንዴት ነው?

2. የአምልኮተ ጣዖት መሣሪያዎች ሁሉ ከአገሪቱ ይወገዳሉ

ኢሳይያስ እግዚአብሔር <የመሠዊያን ድንጋዮች> እንደሚያጠፋ ይናገራል። በይሁዳ ምድር የሚገኙ እነዚህ የመሠዊያ ድንጋዮች ሰዎች ለከነዓን ጣዖታት ማለትም ለበዓል፣ ለአሼራና ለሌሎችም በርካታ ጣዖታት የሚሠጧቸው ነበሩ። የኖራ ድንጋይ ለመጻፊያ የሚያገለግል ለስላሳ ድንጋይ ነው። ይሁንና፣ በጣም ለስላሳ በመሆኑ ወዲያው ይፈረካከሳል። እንደዚሁ እንደ ኖራ ድንጋይ የአምልኮተ ጣዖት ስፍራዎችም ወደ ምንምነት ይለወጣሉ። የአሼር አጠና በተለይም ሴቶች የልምላሜ ጣዖት የምትባለውን አሼራን የሚያመልኩበት ረዥም አጠና ነበር። የወንድን ብልት የሚመስለው ይኸው አጠና ሴቶች ብዙ ልጆችን እንዲወልዱ ይረዳል የሚል እምነት ነበራቸው። እነዚህ አጠናዎችም ይወገዳሉ። ምናልባትም በብዙ አይሁዶች ቤት ውስጥ የሚገኙት የዕጣን መሠዊያዎች ለጣዖታት ዕጣን የሚታጠንባቸው ነበሩ። እነዚህም ይወድማሉ። ስለሆነም በመጨረሻው ዘመን የሐስተኛ አምልኮ ምንጮች ሁሉ ይጠፋሉ።

3. የተመሸገችው ከተማ ትተዋለች

ኢሳይያስ ስለ የትኛዋ ከተማ እንደሚናገር ግልጽ አይደለም። ሁለት አማራጮች አሉ። በመጀመሪያ፣ የኢየሩሳሌም ከተማ አለች። በኢሳይያስ ዘመን የኢየሩሳሌም ከተማ በሚገባ የተመሸገችና በሕዝብ የተሞላች

ነበረች። ነገር ግን ባቢሎናውያን ሲወጉዋት፤ ትደመሰሰና ባድማ ትሆናለች። በአንድ ወቅት ሰዎች የነበሩባቸው አካባቢዎች ለእንስሳት ግጦሽ ያገለግላሉ። ሁለተኛ፤ ኢሳይያስ ቀደም ሲል የክፋት ተምሳሌት አድርጎ ስለገለጸት ከተማ እየተናገረ ይሆናል (ኢሳ. 25:2፤ 26:5-6)። ክፋትን የሚወክሉ የዓለም ከተሞች ሁሉ ይደመሰሳሉ። የሕዝብ መኖሪያነታቸው ያክትማል። እንስሳት በዚያ በመሰማራት በአንድ ወቅት አምረው ይታዩ የነበሩትን ዛፎች ያበላሻሉ። ኢሳይያስ ከተማዬቱን ለይቶ ስለማያሳይ ይህ ይበልጥ ተስማሚ አተረጓጎም ይመስላል።

የከተማዬቱና በከተማዬቱ ውስጥ የነበሩት ሰዎች ውድመት ከተቆረጠ እንጨት ቃጠሎ ጋር ተነጻጽሮአል። ሴቶች ለምግብ ማብሰያነት የሚያገለግሉትን የማገዶ እንጨቶች እንደሚሰበሰቡ ሁሉ፤ የእግዚአብሔርም ፍርድ የሚቃወሙትን ሰዎች ሰብስቦ በጦርነት ወይም በስደት የሚያጠፋ ይሆናል።

4. ፍርድ የሚያስፈልግበት ምክንያት

ፍርድ የሚያስፈልግበት ዋናው ምክንያት አይሁዳውያን የእግዚአብሔርን መንገዶች ለመረዳት ባለመፈለጋቸው ነው። ኢሳይያስ እነዚህ ሰዎች እግዚአብሔር የሚያደርጋቸውን ነገሮች ለመረዳት የሚያስችል የአእምሮ ብቃት እንደሌላቸው እየገለጸ አልነበረም። ይልቁንም ልባቸው በኃጢአት ስለ ደነደነ መንፈሳዊ ነገሮችን ለመረዳት እንዳልቻሉ ነው። ይኖሩ የነበረው በዚህ ምድር ጊዜያዊ ጉዳዮች ላይ ብቻ ነበር። እግዚአብሔርን ለመቃዘዝ የገቡትን ቃል ኪዳን ዘንግተው ከመንፈሳዊ እውነቶች ራቁ። የማይታይ አምላክ ቢሆንም እንኳ እግዚአብሔር ፈጣሪያቸውና ሠሪያቸው እንደሆነና በማይታዘዙበት ጊዜ ሊያጠፋቸው እንደሚችል ዘነጉ። ምንም እንኳ እግዚአብሔር በነቢያት አማካኝነት አይሁዶችን ያስጠነቀቀ ቢሆንም፤ እግዚአብሔር ለእንስሐ የሚያቀርበውን ጥሪ ለመቀበል አልፈለጉም። ልባቸውንም ይበልጥ አደነደኑ። የኋላ ኋላ እግዚአብሔር በፍርድ ሲንቀሳቀስ ምሕረት አልተገኘም። (ለተመሳሳይ አሳብ 1ኛ ቆሮንቶስ 2:6-16 ተመልከት።)

5. የእግዚአብሔር ቅጣት የመጨረሻው ውጤት

እግዚአብሔር አይሁድን ፈጽሞ ያጠፋታልን? በቁጣውስ ቃል ኪዳን የገባለት ሕዝቡን ያጠፋዋልን? አያጠፋም። እግዚአብሔር ገለባውን ከስንዴ ለመለየት የመውቃት ተግባር እንደሚያከናውን ገበሬ ተገልጿል። ሕዝቡን በምርኮ ከሰደደባቸው አገሮች ሁሉ ይሰበስባል። የኤፍራጥስ ወንዝ ባቢሎንና አሦር የሚገኙበት ሰሜናዊ የእስራኤል ዳርቻ ነው። የግብፅ ወሰን ሰሜናዊ የግብፅ ድንበር ሲሆን፤ ደቡባዊ

የእስራኤል ዳርቻ ነው። በዚህ ስፍራም ግብጽን ይወክላል። እግዚአብሔር ሕዝቡን ዳግም በሚሰበስብበት ጊዜ ሁኔታው በመለከት ጥሪ ወታደሮችን ለጦርነት እንደ መጥራት ዓይነት ይሆናል። በአሦር የከፋ ምርኮ የሚሠቃዩ ሰዎች እፎይታን ያገኛሉ። አይሁዶች ሁሉ ወደ ይሁዳ ምድር ተመልሰው እግዚአብሔርን ያመልኩታል። (ማስታወሻ፡ በአሁኑ ጊዜ አብዛኞቹ አይሁዶች በዓለም ሁሉ ተበታትነው ይኖራሉ። ከባቢሎን ምርኮ ጀምሮ አብዛኞቹ አይሁዶች ወደ ፍልስጥኤም ምድር አልተመለሱም። ይሁንና፡ አንድ ቀን አይሁዶች ሁሉ ወደ አገራቸው እንደሚመለሱ ይህ ክፍል የሚይሳይ ይመስላል።)

እግዚአብሔር አይሁዶችን ለይቶ ለማውጣት የመውቃቱ ውጤት ንጹሕ ሕዝብ መመሥረት ይሆናል። እስራኤል በታሪኳ ሁሉ ንጹሕ ሆኖ አታውቅም። ሁልጊዜም በመካከልዋ በኃጢአት የተሞሉ አሕዛብ ነበሩ። እነዚህ አሕዛብ ደግሞ አይሁዳውያን እግዚአብሔርን ትተው ጣዖታትን እንዲከተሉ ይፈትኑ ነበር። ከኤፍራጥስ ወንዝ እስከ ግብጽ ወሰን ድረስ ለአብርሃም የተሰፋ ቃል የተገባለት ክልል ሙሉ ለሙሉ በእስራኤል ቁጥጥር ሥር የነበረበትም ጊዜ አልነበረም። አንድ ቀን እግዚአብሔር ይህንኑ ተግባራዊ ያደርጋል።

ይህ ተግባራዊ የሚሆነው መቼ ነው? በዚህ ስፍራ ሁለት ዐበይት የፍጻሜ ጊዜያት በኢሳይያስ አእምሮ ውስጥ የነበሩ ይመስላል። አንደኛ፡ ከባቢሎን መንግሥት በኋላ ከስደት የሚመለሱበት ጊዜ አለ። በአሦርና በባቢሎን አገዛዝ ዘመን ሁሉ አይሁዶች በኤፍራጥስ ወንዝ አካባቢ በሚገኙ አገሮች ውስጥ ተበታትነው ነበር። እነዚህም አገሮች አሦር፡ ባቢሎን፡ ሜዶንና ግብጽ የሚገኙባቸው ነበሩ። ከእነዚህ አይሁዶች ብዙዎቹ በዘሩባቤል፡ ዕዝራና ነህምያ መሪነት ወደ አገራቸው ተመልሰዋል።

ሁለተኛ፡ የቅድመ-ሺህ-ዓመታት አመለካከት አራማጆች እንደሚሉት፡ ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር ላይ ለመግዛት በሚመለስበት ወቅት አይሁዶች ዳግም ይሰበሰባሉ። በዚህ ጊዜ አይሁዶች ከበርካታ የመካከለኛው ምሥራቅ አገሮች ብቻ ሳይሆን ከተበተኑባቸው የዓለም አገሮች ሁሉ ይሰበሰባሉ። (ማስታወሻ፡ አይሁዶች ከሁለተኛው የዓለም ጦርነት በኋላ በ1948 ወደ ፍልስጥኤም አገር ተመልሰው አዲሱን የአይሁድ መንግሥት በመሠረቱበት ወቅት እነዚህ ጥቅሶች ፍጻሜያቸውን እንዳገኙ ተናግረዋል።)

30ኛ ጥያቄ፡- በኢሳይያስ 24-27 የተገለጹትን የመጨረሻ ዘመን ክስተቶች በራስህ አገላለጽ ጻፍ።

ስለ ትንቢት የትኛውም አመለካከት ቢኖረንም፡ የእነዚህ ምዕራፎች መሠረታዊ ትምህርት ግልጽ ነው። እግዚአብሔር ከዚህ በፊት ከታየው

ሁሉ በላቀው መንገድ ወደ ሰው ልጆች ታሪክ ጣልቃ የሚገባበት ዘመን ይመጣል። መጀመሪያ፤ እግዚአብሔር ጠላቶቹን ሁሉ ያጠፋቸዋል፤ ያስወግዳቸዋል፤ ሰይጣን፤ ወይም አጋንንት፤ ወይም ክፉ ሰዎች ከዚያን ጊዜ ጀምሮ አይኖሩም። የክፉት ውጤቶች የተፈጥሮ አደጋዎችና በሽታዎች ሁሉ አይኖሩም። በፋንታቸው ግን የእግዚአብሔር መንግሥት ጸንቶ ይቆማል። በዚያም እግዚአብሔር ራሱ ይኖራል። ክፉትና የክፉት ምልክት በፍጹም አይኖርም። የሰው አእምሮ አስበት በማያውቀው መንገድ እግዚአብሔር ሕዝቡን ይባርክዋል።

አራተኛ ቀን፡ የዚህን ሳምንት ትምህርት ክልስና ለሳምንታዊ የውይይት ጥያቄዎች ተዘጋጅ።

ሳምንታዊ ስብሰባ

የውይይት ጥያቄዎች

1. ሀ) ኢሳይያስ 24-27 በመከራ ውስጥ የሚያልፉትን የእግዚአብሔርን ልጆች ለማበረታታት የተሰጡትን ትንቢቶች ዘርዝር። ለ) የዘመናችንን ክፉ ክስተቶች በማንረዳበት ወቅት እነዚህን እውነቶች ማስታወሱ አስፈላጊ የሚሆነው ለምንድን ነው? ሐ) ከእነዚህ ጥቅሶች ስለ እግዚአብሔር ምን እንማራለን? መ) እምነታቸውን ለመተው ለሚያስቡት ክርስቲያኖች የተሰጡት ማስጠንቀቂያዎች ምንድን ናቸው? ሠ) እንደ ጽዮን ዓይነቶቹን ሰዎች ለማጽናናት እነዚህን ምዕራፎች እንዴት ልትጠቀም ትችላለህ?

2. ሀ) ኢሳይያስ በመጨረሻው ዘመን በምድር ላይ በሚገኙት ሰዎች እና በኃጢአተኞች ሰዎች ላይ ምን እንደሚከሰት ተናገረ? ለ) በዚያን ጊዜ ለእግዚአብሔር ሕዝብ ደስታን የሚሰጠው ምንድን ነው? ሐ) የእግዚአብሔር ሕዝብ የክፉትን መውደም ከተመለከቱ በኋላ ከሚያደርጉት ነገር ስለ እውነተኛ አምልኮ ምን እንማራለን? መ) አንድ ቀን እግዚአብሔር ሁሉንም ነገር እንደሚያስተካክል በመረዳት ዛሬ እንዴት በደስታ ልንኖር እንችላለን?

3. ሀ) ኢሳይያስ በምድር ላይ ክፉት የሚያበቃበትን ሁኔታ የገለጸው እንዴት ነው? ለ) ክርስቲያኖች ኃጢአት የሌለበትን፤ የራሳቸውም ኃጢአተኝነት የሚወገድበትንና እግዚአብሔር በመካከላቸው የሚኖርበትን ጊዜ ሊናፍቁት የሚገባው ለምንድን ነው? ሐ) ብዙ ሰዎች ያንን ጊዜ እንደ መናፈቅ ሞትን የሚፈሩት ለምንድን ነው? መ) የመጨረሻው ዘመን ባሕርያት ምን እንደሚመስሉ በራስህ አገላለጽ ጻፍ።

4. እግዚአብሔር የእስራኤላውያን መጠጊያ፥ መጠለያና ጥላ ለመሆን ቃል ገብቷል። ሀ) ኢሳይያስ በእነዚህ በእያንዳንዳቸው ቃላት ሊያስተላልፍ የፈለገው አሳብ ምንድን ነው? ለ) እግዚአብሔር ለአንተ መጠጊያ፥ መጠለያና ጥላ የነበረባቸውን መንገዶች ዘርዘር። ሐ) አንድ ቀን እግዚአብሔር ጠላትን እንደሚያስወግድ በርግጠኝነት ማወቅህ በችግር ጊዜ በእምነትህ እንድትጸና የሚያደርግህ እንዴት ነው?

5. ሀ) በኢሳይያስ 25:6-9 የተጠቀሱትን የተለያዩ በረከቶች ዘርዘር። ለ) እነዚህ እያንዳንዳቸው ለክርስቲያኑ ታላቅ የተስፋ ቃል ኪዳኖች የሚሆኑት ለምንድን ነው? ሐ) አንድ ክርስቲያን እነዚህን የተስፋ ቃሎች ካወቀና ካመነ፥ ዛሬ እንዴት በተለየ ሁኔታ እንደሚኖር ግለጽ።

6. ሀ) እያንዳንዱ ተማሪ ኢሳይያስ 26:3-4ን በቃሉ ይናገር። ለ) በከባድ ችግሮች ወይም ስደት ውስጥ ሆነን እንዴት በሰላም ልንኖር እንደምንችል ይህ ክፍል የሚያሳየን እንዴት ነው? ሐ) በዚህ ክፍል እግዚአብሔር ምን ምን የተስፋ ቃሎችን እንደሰጠን ዘርዘር። መ) የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃል ለሚፈልጉት በዚህ ክፍል ውስጥ የቀረቡትን ቅድመ-ሁኔታዎች ዘርዘር።

7. ሀ) እግዚአብሔር ቅጣቱን በሚያመጣበት ጊዜ በክፉዎችና ልባቸውን ለእግዚአብሔር ክፍት አድርገው በሚጠባበቁት ሰዎች ላይ ስለሚከሰተው ሁኔታ እያነጻጸርህ ግለጽ። ለ) ይህንን እውነት በኢትዮጵያ ታሪክ ውስጥ ያየኸው እንዴት ነው? በደርግ ዘመን የተከሰተው ሁኔታ ምን ነበር? ሐ) ስለ እግዚአብሔር ቅጣት፥ ስለ ቅጣቱ ዓላማና ፍሬ ከኢሳይያስ ምን እንማራለን?

8. ኢሳይያስ ምዕራፍ 5 እግዚአብሔር የወይኑን ቦታ ሲቀጣው ያሳየናል። በምዕራፍ 27 ግን የወይኑ ቦታ ፍሬያማ ሆኖ ተመልክቷል። ሀ) ኢሳይያስ የወይኑን ከመቀጣት ወደ ፍሬያማነት መለወጥ ያሳየው እንዴት ነው? የተለወጠው ነገር ምንድን ነው? የወይኑ ቦታ እንዴት ሊለወጥ ቻለ? ለ) እግዚአብሔር ለሕዝቡ ስላለው ትዕግሥት፥ ብሎም ለእነርሱና ለፍሬያማነታቸው ራሱን ስለ መስጠቱ ምን እንማራለን? ሐ) ይህ በሕይወትህ ሲከሰት ያየኸው እንዴት ነው?